

REGIONALE VERENIGING

NATUUR & LANDSCHAP

NATUURPUNT OOST-BRABANT VZW

januari, februari, maart 2026
driemaandelijks tijdschrift • 1

NATUUR EN LANDSCHAP

**Toekomstbeeld
Mene-Jordaan
30 jaar natuurherstel**

3 Van de redactie

- 3 *Natuurpunt en inzet voor natuur laten lezen in het landschap*

5 Algemene Vergadering

- 5 *Kom kennis maken met het natuurherstel in de Groene Vallei*

6 Langeafstandswandeling

- 6 *Dijle 99*

7 Natuurherstel

- 7 *Vier mee 30 jaar Mene-Jordaan*
- 8 *Mene-Jordaan, een uniek natuur- en wandelgebied van 161 ha*

10 Congres

- 10 *Day of Insects 2026*

12 In memoriam

- 12 *Roel Baets*
- 14 *René Van Hellemont*

16 Hagelandse Heuvelstreek

- 16 *Succesvol jubileumweekeinde Natuurpunt Leuven*
- 16 *Lezing Vogel trek*
- 17 *Bemoedigende vooruitgang van natuurherstel in het Hageland*

18 Midden-Brabant

- 18 *Succesvolle bushcraftdagen Natuurpunt Leuven*
- 18 *Dijle en Voer, levend door Leuven*
- 19 *Lentewandeling: Natuur en erfgoed in de Molenbeekvallei*
- 19 *Cursus Word Natuur.ambassadeur in de Groene Vallei*

20 Velpe-Mene

- 20 *Bosuitbreiding in Velpe-Mene: doe mee*
- 21 *Lenteconcert Roosbeek*
- 22 *Hagelands Ontbijt, Bunsbeek*
- 23 *Orchideeën wandeling Snoekengracht*
- 23 *Uitreiking Gouden Gorzen 2026*

24 Zuidoost-Brabant

- 24 *Hooiland Natuurpunt in Ezemaal*

26 Academie N&L

- 26 *Op pad met beheerteams*

■ Cover:
Hondskruid. Foto Ernst Gülcher

Regionale Vereniging Natuur en Landschap, Natuurpunt Oost-Brabant

Natuur en Landschap is het ledenblad van de **Regionale Vereniging Natuur en Landschap, Natuurpunt Oost-Brabant** en verschijnt vier maal per jaar.

Regionale Vereniging Natuur en Landschap, Natuurpunt Oost-Brabant is de onafhankelijke regionale vereniging die opkomt voor natuur en landschap in Oost- en Midden-Brabant. Ze zet zich in voor de duurzame instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en de biodiversiteit, en voor de ruimtelijke en milieuvorwaarden die daarvoor nodig zijn. Ze focust niet alleen op natuurbehoud, maar kijkt naar de totaliteit van het landschap, de landschappelijke en ecologische samenhang en de erfgoedwaarde.

In elke gemeente van haar werkingsgebied zijn er vrijwilligers actief, die paraat staan om de ontwikkelingen rond natuur en landschap van nabij op te volgen.

Regionale Vereniging Natuur en Landschap, Natuurpunt Oost-Brabant, is geassocieerd met **Natuurpunt. Verenigingssecretariaat en redactie-adres:** Leuvensestraat 6, 3010 Kessel-Lo:

Telefoon: 016 25 25 19 (tijdens de openingsuren)

E-mail: npob@natuurpunt.be,

Website: www.natuurpuntoostbrabant.be

Openingsuren: dinsdag, woensdag en donderdag van 10u00 tot 16u00.

Dan kan je langskomen in ons documentatiecentrum.

Voor alle betalingen die niets met lidmaatschappen of giften voor reservaten hebben te maken, gebruik je rekeningnummer: IBAN BE82 0010 7622 1868 - BIC GEBABEBB.

Redactieverantwoordelijken: Margriet Vos en

Hugo Abts

Lid worden doe je via **Natuurpunt**.

CONTACT: Raad van Bestuur

Voorzitter

Hugo Abts, hugo.abts@gmail.com, 0476 77 70 37

Secretaris

Jan Van den Bergh,
jan.van.den.bergh13210@telenet.be, 016 57 05 73

Penningmeester

Saskia van den Berg, berglinden@qsources.be, 0478 96 01 71

Leden

Ann Crabbé: crabbé.ann@gmail.com, 0476 49 55 93
Bernard Lemaitre: bernard.lemaitre@skynet.be, 016 60 61 62
Dominik Debuyser:
dominik_debuyser@yahoo.com, 0479 49 40 11

Contactpersonen van de afdelingen

Aarschot: Linda Scheerens, linda.ronny@skynet.be, 016 56 35 99

Begijnendijk: Johan Verschuren, 0477 69 46 55 en Sybren Van der Borgh, 0499 30 52 39, npbegijnendijk@gmail.com

Bekkevoort: Frederic Gabrys, fredericgabrys@hotmail.com

Bertem: Dominik Debuyser,
dominik_debuyser@yahoo.com, 0479 49 40 11

Boortmeerbeek: Frans Dhaenens,
frans.dhaenens@telenet.be, 015 61 79 61

Diest: Saskia van den Berg, berglinden@qsources.be, 0478 96 01 71

Druivenstreek: Sam Bennekens,
bennekenssam@gmail.com, 0494 80 63 70

Gete-Velpe (Geetbets, Kortnaken): Arne Donders,
dondersarne@gmail.com, 0497 19 74 75

Haacht: Bes Vandenbroele, vandenbroelebes@gmail.com

Herent: Patrick Luyten, patrick.luyten@pandora.be, 0495 59 85 33

Holsbeek: Lars Smout, larssmout@gmail.com, 0494 63 26 43

Kampen hout: natuurpuntkampenhout@natuurpunt.be

Kortenberg: Paul Van Leest, paul.vanleest@proximus.be, 02 757 09 79

Landen: Marten Geertsma, marten_geertsma@hotmail.com, 0498 78 24 41

www.natuurpuntoostbrabant.be

Het lidmaatschap kost € 38 waarvoor je naast ons ledenblad Natuur en Landschap ook Natuur.Blad van Natuurpunt Vlaanderen ontvangt:

www.natuurpunt.be/word-lid-bij-natuurpunt

Alle briefwisseling inzake leden en adreswijzigingen richt je aan **Natuurpunt**, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, tel. 015 29 72 20, info@natuurpunt.be.

Giften voor het reservatenfonds van de Regionale Vereniging Natuur en Landschap: rekeningnummer IBAN BE56 2930 2120 7588 met vermelding 'projectnummer 3999 NPOB'. Voor giften vanaf € 40 (los van lidgeld) krijg je een fiscaal attest.

Bescherm de natuur ook als je er niet meer bent

De natuur beschermen ook als je er niet meer bent: dat kan. Je kan aan een zeer voordelig tarief een schenking bij leven doen. Dat kan bv. een **naakte** eigendom zijn van een natuurgebied waar je zelf het vruchtgebruik levenslang van houdt. Je kan ook een legaat opnemen in je testament aan de Regionale Vereniging Natuur en Landschap of aan Natuurpunt Beheer met vermelding van het natuurgebied waarvoor het bestemd is. Zo kan je natuur toekomst geven zonder dat er torenhoge successierechten worden afgehouden zodat het legaat volledig kan dienen voor zijn natuurbestemming.

Overweeg je deze stap dan kun je ons altijd raadplegen. **Steeds duidelijk vermelden:** legaat bestemd voor de Regionale Vereniging Natuur en Landschap (Natuurpunt Oost Brabant) vzw of Natuurpunt Beheer vzw met vermelding van het natuurgebied waarvoor het bestemd is.

De verdere uitbouw van vele natuurgebieden en de werking rond het natuurbehoud in Oost-Brabant hangt ervan af.

Je kan ons steeds contacteren: npob@natuurpunt.be

Frans Dhaenens: frans.dhaenens@telenet.be, 015 61 79 61

Geert Moris: geertmoris@gmail.com, 0494 87 95 28

Leen Kuijken: leenkuijken@gmail.com, 0483 20 09 71

Luc Vervoort: luc.vervoort@natuurpunt.be, 016 23 08 00

Marc Lens: marc.lens2@gmail.com, 0475 41 43 07

Marc Op de Weerd: m.opdeweerdtd@gmail.com, 011 58 12 01

Margriet Vos: margriet.vos@gmail.com, 016 46 04 78

Paul Van Leest: paul.vanleest@proximus.be, 02 757 09 79

Ronald Jacobs: wicca@skynet.be, 0473 68 29 57

Sam Bennekens: bennekenssam@gmail.com, 0494 80 63 70

Vera Reusens: verareusens@yahoo.com, 0476 20 82 55

Yves Vanden Bosch: yves.vanden.bosch@skynet.be, 0478 50 90 06

Leuven: Leen Kuijken, leenkuijken@gmail.com, 0483 20 09 71
Willem Laermans, willem.laermans@gmail.com, 0492 15 24 65

Linter: Wim Fourie, wim.fourie@yahoo.com, 474 92 44 76

Lubbeek: Kristof De Cupere,
natuurpuntlubbeek@outlook.com

Rotselaar: Sigrid Zaman, np.rotselaar@gmail.com

Scherpenheuvel-Zichem: Wendy Gebruers,
wgebruers@gmail.com, 0498 12 39 98

Tielt-Winge: Vera Reusens, verareusens@yahoo.com, 0476 20 82 55

Tremelo: Kris Six, krissix@skynet.be, 0479 30 95 67

Velpe-Mene (Bierbeek, Boutersem, Glabbeek, Hoegaarden, Tienen):
Hugo Abts, hugo.abts@gmail.com, 0476 77 70 37

Zaventem: Danny Blockmans, 02 757 90 16

Zoutleeuw: Nicole Smeyers,
nsmeyers1@gmail.com, 011 31 13 23, 0497 43 40 87

Hyla Vlaams-Brabant, amfibieën- en reptielenwerkgroep:
Bert Vandebosch, bertvandebosch@hotmail.com, 0495 41 60 20

Vogelwerkgroep Oost-Brabant: Christiaan Mous,
vvgob@natuurpunt.be, 0494 31 80 78

Bezoekerscentrum Groene Vallei:
Lelieboomgaardenstraat 60, Kortenberg
bc.groenevallei@natuurpunt.be, 0479 77 06 76

Papier: Natuur en Landschap wordt gedrukt op milieuvriendelijk papier, voorzien van EU Ecolabel certificaat • Inkten: vegetale offsetinten die voldoen aan EN 71 (speelgoedrichtlijn) • Verending: Natuur en Landschap wordt verzonden onder papieren wikkel

Vormgeving: L U C A Luc Nagels - lucagraaf@telenet.be

Natuurpunt en inzet voor natuur

laten lezen in het landschap

Geef de natuur vleugels

Word nu lid
van Natuurpunt

Zo steun je ook de aankoop en uitbouw van de natuur
in jouw gemeente of streek.
Lid worden doe je hier:

www.natuurpunt.be/wordlid

Beangstigende evoluties

2025 was wereldwijd een turbulent jaar, en wat we al meegemaakt hebben in 2026 is nog turbulenter en beangstigender. Veel van wat internationaal als een gegeven beschouwd kon worden, staat op de helling. De enorme uitdagingen rond het klimaatbeleid en de transitie worden niet alleen genegeerd, de maatregelen worden op de lange baan geschoven of zelfs vijandig bejegend. Kort bij ons blijft de Europese Green Deal als wensbeeld overeind, maar op tal van vlakken loopt het programma vertraging op. Het Europees beleid rond het terugdringen van de pesticiden of de Europese ontbossingswet worden uitgesteld, zo niet afgevoerd. De angst rond Mercosur wordt aangegrepen om de 'beperkingen' opgelegd door het Europees milieubeleid in vraag te stellen, milieubeleid dat dan gedefinieerd wordt als "blokkerend beleid".

Ook in Vlaanderen is er veel in beweging. Niemand – ook de milieubeweging niet – is tegen het wegwerken van nodeloze bureaucratie in het vergunningenbeleid. Maar ook daar dreigt het kind met het badwater weggegooid te worden, worden een reeks rode lijnen van goed bestuur overschreden en wordt zelfs gedroomd van een grondwetswijziging om het daarin opgenomen belang van milieu af te zwakken of te relativeren. Ondertussen dreigt de schade als gevolg van dreigende klimaat- en milieucatastrofes onverzekerbaar te worden en breken we jaar na jaar nieuwe records van extreme weersomstandigheden, temperatuurstijging en bosbranden. Intussen wordt de problematiek van het water steeds nijpender. Zelfs de Verenigde Naties spreken niet langer van een watercrisis maar van waterfailliet. Er duiken ook nieuwe uitdagingen op zoals de alomtegenwoordige PFAS-verontreiniging en de triazolen in het drinkwater.

Terwijl we als vereniging ambitieus inzetten op meer natuur, stokt het Vlaams natuurbelied

Waar blijft het Natuurherstelplan?

Er is weinig enthousiasme en nog minder ambitie voor de verplichte opmaak van een Vlaams Natuurherstelplan in uitvoering van de Europese Natuurherstelwet. Een eerste versie moet er liggen tegen medio augustus 2026. Natuurherstel wordt weer "als van moeten" en "zo minimalistisch mogelijk" en als "blokkerend beleid" benaderd in plaats van als een kans voor de Vlaamse samenleving.

Maar ondanks deze tegenstroom werken we in de vereniging, én de Regionale, én de afdelingen en kernen, én beheerteams met veel ambitie en inzet voor de bevordering van een goed milieu-, ruimtelijk en natuurbelied op alle niveaus, en denken we vooruit. Al deze mensen steken ook de handen uit de mouwen om zelf concreet te werken aan de uitbouw van een natuurlijke structuur en natuur in de buurt, het herstel van sponslandschappen, nieuwe natuur- en bosgebieden. Dat gebeurt met veel menselijke warmte, kortom als 'ver-e-niging', en resulteerde ook in 2025 in een echte en zingevende samenwerking binnen onze Regionale Vereniging Natuur en Landschap.

Kom kennismaken met natuurherstel in de Groene Vallei (14 maart) of Torfbroek (21 juni)

Naast de aankopen van bijkomend natuurgebied, die regelmatig in dit tijdschrift aan de orde komen, waren er ook de natuurherstelprojecten waarvan er meerdere ook nu nog lopen. Tijdens een thema-excursie op zaterdag 14 maart zullen we kunnen kennis maken met het natuurherstel in Silsombos (Kortenberg en Kampenhout) in het kader van het Life-project Groene Vallei, en later op het jaar op 21 juni bij de gelegenheid van 50 jaar natuurreservaat Torfbroek (Berg-Kampenhout) met een grootschalige natuurherstel in dit iconische gebied. Het nummer 2 van Natuur en Landschap zal uitvoerig ingaan op hoe onze Natuurpunt-afdelingen ook hier mee hun inzet in het landschap laten lezen.

Ontdek het onwaarschijnlijk mooie rivierlandschap Mene-Jordaan op 12 april

Bij de viering van 30 jaar Mene-Jordaan op zondag 12 april kunnen we tonen hoe hier een natuurcomplex van 161 ha top natuur met top wandelmogelijkheden in een onwaarschijnlijk mooi valleilandschap kon uitgroeien tot een groots project. In de voormiddag zijn onze donateurs onze gasten, en in de namiddag verwelkomen we het grote publiek aan het pas gerestaureerde kasteel Meldert-Hoegaarden (het zgn. Harry Potter kasteel, zie p. 7)

Ook elders in Velpe-Mene wordt geschreven aan de toekomst van robuuste landschappen. In het kader van het 'Waterlandschap Velpe' werden over meer dan 2 km de diep ontwaterende beken sterk verontdiept. Zo kan het uittrekkend grondwater in de vallei van de Vondelbeek/Snoekengracht (Boutersem) blijven en kunnen het veen en de typische hieraan gebonden levensgemeenschappen zich herstellen. Op de Visiedag van donderdag 28 mei kan je komen kennismaken met dit project (zie p. 27).

Bos aanplanten dit voorjaar: doe mee

Daar waar op Vlaams niveau de taakstelling om te komen tot 10 000 ha bijkomend bos stokt, is er in Oost-Brabant op vele plaatsen met resultaat hard gewerkt aan de invulling van deze ambitie. De voorbije jaren werden vele hectares extra bos aangeplant zoals in het project Hagelands Bos (Aarschot en Houwaart), het Boekhoutbos (Lubbeek en Tielt-Winge), in Dassenaarde (Diest), het Rummens bos in Aronst Hoek (Geetbets), in de Getevallei en op vele andere plaatsen. In het afgelopen najaar hielden Natuurpunt Lubbeek en Tielt-Winge nog een grootse bosplantdag als verdere fase van Boekhoutbos. Dit voorjaar staan er nog nieuwe bebossingsprojecten op stapel o.a. in Aronst Hoek, Hazenberg (Bierbeek) en Zegelberg (Tienen): alle hulp van planters welkom (zie p. 21).

Opnieuw ledenwinst in Oost-Brabant met 225 leden-gezinnen

Na de coronajaren 2020 en 2021 met een spectaculaire ledengroei van resp 12,5% en 8% op jaarbasis was er in de post-coronajaren 2022, 2023 en 2024 telkens een lichte terugval van het ledental. Maar in 2025 kon onze Regionale vereniging een trendbreuk realiseren en terug aansluiten bij de traditie van ledenwinst. Ons ledental steeg van 12 008 tot 12 235 leden-gezinnen in Oost-Brabant. Van de 24 Oost-Brabantse afdelingen waren er niet minder dan 13 afdelingen met een ledenwinst. Daarom dank aan allen die meegewerkt hebben aan onze campagne 'Geef de natuur vleugels, word lid van Natuurpunt', aan de oproep 'Leden werven leden' of die een geïnteresseerde een cadeaulidmaatschap schonken. Meer dan ooit hebben we de steun nodig van mensen met een hart voor de natuur die lid willen zijn van onze vereniging. Zo geef je draagvlak voor onze acties in je gemeente en help je mee aan de uitbouw van de gebieden. De campagne 'Geef de natuur vleugels' zullen we daarom ook in 2026 voortzetten en we hopen dat we eind 2026 erin zullen lukken om deze trendbreuk te laten doorwerken bij alle afdelingen binnen onze Regionale Vereniging.

Bijzondere dank aan de 567 individuele donateurs bij onze eindejaarscampagne

Donateurs welkom op 12 april in het kasteel van Meldert

Bijzonder dankbaar zijn we ook met de meer dan 567 individuele schenkers-donateurs die de oproep in de najaarscampagne beantwoord hebben. Meer dan € 150 000 zullen we kunnen gebruiken om de factuur van de restfinanciering voor de aankoop van natuurgebieden aan te zuiveren. Fantastisch dat zoveel mensen op onze oproep ingaan en zo mee de uitbouw van robuuste natuurgebieden in de streek mogelijk maken. We hopen deze donateurs op zondag 12 april te kunnen verwelkomen in het kasteel van Meldert en de Mene-Jordaanvallei (zie p. 7).

Word jij ook natuur.ambassadeur?

In 2025 startten we met het vormen van natuur.ambassadeurs rond de natuurgebieden. Want deze natuurgebieden komen er niet vanzelf, en het beheer steunt vooral op de inzet van vele vrijwilligers. Deze inzet in het landschap en in deze gebieden laten lezen, is wat we willen bereiken via de natuur.ambassadeurs-werking. In maart 2026 start daarom ook een cursus natuur.ambassadeurs voor de natuur.gebieden in de Groene Vallei (Herent, Kortenberg, Kampenhout en Steenokkerzeel). We kijken er naar uit om mensen die de uitstraling van de natuur.gebieden als ambassadeur mee willen uitdragen te verwelkomen binnen dit traject.

**22 januari 2026,
Hugo Abts**

*voorzitter
Regionale Vereniging Natuur en Landschap,
Natuurpunt Oost-Brabant*

■ Mene-Jordaan, Vroente: 30 jaar Natuur.beheer. Biodiversiteit in veelvoud. Foto Paul Van Nuffel

Regionale Vereniging Natuur en Landschap nodigt uit

ter gelegenheid van haar Algemene Vergadering

Kom kennis maken met het natuurherstel in de Groene Vallei

Zaterdag 14 maart 2026, BC Groene Vallei, Erps-Kwerps

Natuurherstel in kader van Life Green Valleys: toelichting en excursie

Wat de gebieden in de Groene Vallei tussen Leuven, Mechelen en Brussel zo bijzonder maakt, is het grondwater dat hier uit de diepte omhoog borrelt. Dit water is zeer rijk aan kalk en ijzer. Het ijzer bindt met het aanwezige fosfaat, waardoor dit niet meer beschikbaar is voor planten om op te nemen. Dat maakt dat alleen gespecialiseerde planten, die weinig nutriënten nodig hebben, hier kunnen groeien. In Vlaanderen komen sommige van deze plantensoorten bijna alleen nog voor in gebieden binnen de Groene Vallei. Het zorgt voor een uniek ecosysteem met bloemenrijke graslanden en oude bossen met een weelderige voorjaarsflora. Om deze waardevolle natuur verder te versterken startte Natuurpunt Beheer in 2018 het project **LIFE Green Valleys**, een project gefinancierd door het LIFE programma van de Europese Commissie.

Door allerlei veranderingen in het landgebruik door de jaren heen werden de populaties hier steeds kleiner en meer versnipperd. Binnen het LIFE Green Valleys project hebben Natuurpunt en onze terreinploeg meer dan 200 ha van deze habitats hersteld en ingericht. De natuur in de Groene vallei met o.m Silsombos, Molenbeekvallei, Torfbroek heeft dan ook een make-over gekregen door maatregelen van natuurherstel. Er is vooral gewerkt aan het herstel van vochtige natuur, beekvalleien en broekbossen. Hierdoor krijgen de dieren en planten die aan deze habitats gebonden zijn meer ruimte en meer kansen om zich verder te verspreiden en voort te planten. Denk bijvoorbeeld aan de vele orchideeën, de kamsalamander en de zeggekorfslak. Als je enkele jaren geleden Silsombos met de graslanden daar bezocht hebt, zul je nu verwonderd staan van al die maatregelen van natuurherstel en aangenaam verrast zijn. Op zaterdag 14 maart kun je tijdens een thematische excursie kennismaking met natuurherstel in de praktijk.

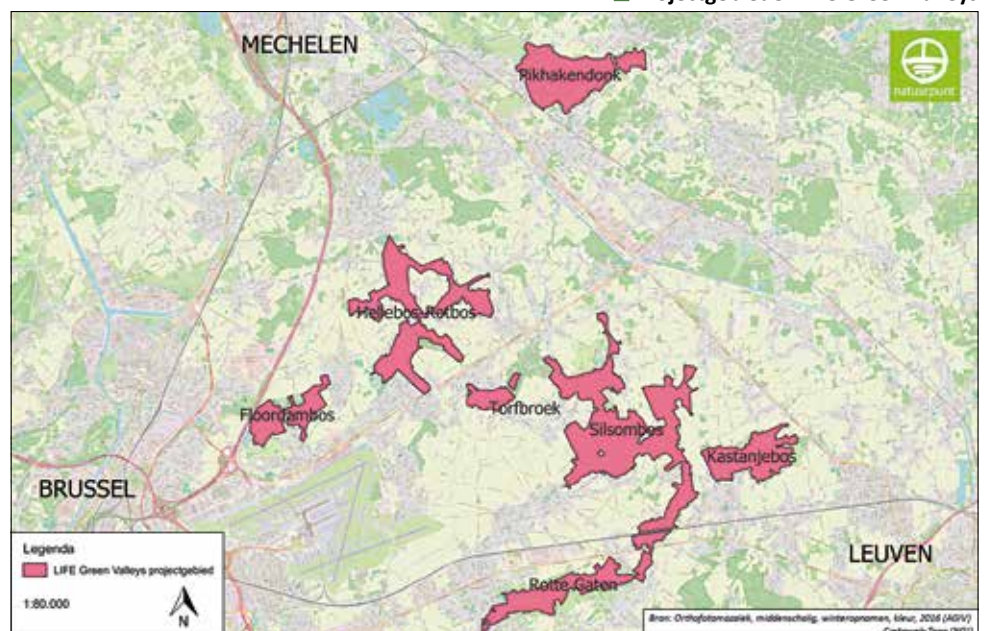
Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Valleien en bossen van Midden-Brabant' op komst

In de loop van 2026 start de Vlaamse regering een vijftal nieuwe planningsprocessen op om meer natuur en bos in te kleuren op de ruimtelijke uitvoeringsplannen (cfr. vroegere gewestplannen). Voor de provincie Vlaams-Brabant viel het oog op de regio Melsbroek, Kampenhout, Kortenberg

■ Duizenden bloeiende bosorchissen: resultaat van goed natuur.beheer en natuurherstel in Silsombos.
Foto Ewoud L'Amiral

■ Projectgebieden Life Green Valleys

Dijle 99

ROUTE:
Tervuren - Huldenberg -
Korbeek-Dijle - Heverlee - Kessel-Lo -
Wakkerzeel - Haacht - Schiplaken - Berg -
Erps-Kwerps - Bertem - Moorsel - Tervuren

en Herent. Het toekomstige gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplan kreeg alvast de voorlopige werknaam "GRUP Valleien en bossen Midden-Brabant". Het plangebied omvat tal van belangrijke natuurkernen zoals bijvoorbeeld het Floordambos, Torfbroek, Silsombos, Vallei van de Molenbeek en Kastanjebos, die op die manier beter beschermd, uitgebreid en/of gebufferd zouden kunnen worden. In een korte presentatie licht Frederik Mollen (beleidsdienst Natuurpunt) de concrete doelstellingen van het plan toe, alsook de moeilijkheden, obstakels en gevaren die daarbij schuilen. Want een proces opstarten is één, resultaat bereiken voor duurzame natuur is twee en betekent dat in de praktijk nog talrijke hobbels zullen moeten genomen worden. Ook wordt stilgestaan bij alle processtappen die met een GRUP gepaard gaan, en de manier waarop lokaal beleidswerk kan bijdragen om een zo gunstig mogelijke uitkomst voor de natuur te bereiken.

■ Bezoekerscentrum Groene Valleï

PROGRAMMA zaterdag 14 maart 2026

Kom mee het natuurherstelproject Groene Valleï ontdekken:

- 14u00: Onthaal en toelichting Natuurherstelproject Life Green Valleys: versterking van de biodiversiteit en bijdrage aan goede staat van instandhouding Vlaamse topnatuur
- 14u30: Start thematische terreinexcursies: Wat betekent Natuurherstelproject Life Green Valleys concreet op het terrein voor biodiversiteit, inrichting en beheer?

Keuze uit twee terreinexcursies:

- Thematische Excursie en toelichting natuurherstel in kader Life Green Valleys op het terrein in het Silsombos – laarzen noodzakelijk
- Korte droge voetenwandeling
- 17u00: Broodjes en ruimte voor informele babbel

Voorprogramma met twee presentaties

- 18u00 - 18u30: Natuur.Academie stelt mogelijkheden voor cursussen voor
- 18u30 - 19u00: Toelichting GRUP Kampenhout/ Kortenberg- Frederik Mollen, Natuurpunt Beleid

Algemene Vergadering Regionale Vereniging Natuur en Landschap, Natuurpunt Oost-Brabant

19u00 - 20u30: Algemene Vergadering

- Verwelkoming door voorzitter, opname stemgerechtigde aanwezigen
- Goedkeuring verslag AV van 15 maart 2025
- Jaarverslag RVNL 2025 en financieel verslag
- Verslag door auditor en aanduiding auditor 2026
- Jaarprogramma 2026 en begroting 2026
- Verkiezing bestuurders
- Slotwoord en uitslag verkiezingen

20u30 - 21u00: Napraten bij een drankje

Langeafstandswandeling

Dijle 99

**Avontuurlijk,
Afwisselend,
Anders !**

Ontdek de verrassende schoonheid en veelzijdigheid van het Dijleland tijdens Dijle 99: een unieke wandelervaring van 99 kilometer, boordevol natuur, rust en bijzondere plekken.

Over het evenement

Dijle 99 is een langeafstandswandeling van 99 km die start én eindigt op de Markt van Tervuren.

De uitdaging: binnen 25 uur het prachtige Dijleland doorkruisen.

Onderweg wandel je door 15 uitzonderlijke natuurgebieden, stuk voor stuk met zorg beheerd door Natuurpunt.

Het gaat om een niet-competitieve tocht, maar wél eentje die pittig, avontuurlijk en uitdagend is.

Waar en wanneer:

Markt 7b, 3080 Tervuren

Vrijdag 19 juni 2026 om 19 uur tot

zaterdag 20 juni 2026 om 20 uur

Deelname: Natuurpunt-leden € 51 ipv € 70

Alle info en inschrijven:

www.dijle99.be

**Wacht niet te lang,
de inschrijvingen
komen vlot binnen
en zijn beperkt!**

Vier mee 30 jaar Mene-Jordaan op zondag 12 april, kasteel van Meldert (Hoegaarden)

Ontdek onwaarschijnlijk mooi valleilandschap 30 jaar natuurherstel in Mene-Jordaan

■ Zicht op de bloemenrijke hooilanden en de kerk van Meldert. Mene-Jordaan 30 jaar. Perceel Molenstraat. Foto Paul Van Nuffel

Vertrek geleide wandelingen 13u45 en 14u15 Vrije wandelingen vanaf 13u30

De Mene-Jordaanvallei tussen Meldert en Hoksem en Meldert en Willebringen is een onwaarschijnlijk mooi landschap en een enorm waardevol natuurgebied vol met uitzonderlijke biodiversiteit. Voor elke wandelaar een unieke

■ Het gerestaureerde kasteel van Meldert is de uitvalsbasis voor de viering van 30 jaar Mene-Jordaan. Foto Rik Convents

belevens in elk seizoen, toegankelijk vanop het aangeduid Mene-Jordaan wandelcircuit met vertrek aan de kerk van Meldert. Op zondag 12 april vieren we feest en bieden we de bezoeker een ietsje meer dan de klassieke wandeling: een inkijk in de nieuwe percelen en plekjes, die we alleen voor deze gelegenheid aandoen. We laten de bezoekers kennismaken met de verborgen schatten, het beheer en de recente parels van de uitbreiding. Dus een éénmalige kans, niet te missen!

Tezelfdertijd ook een gelegenheid om samen te vieren in het kader van het kasteel van Meldert midden in Meldertbos. We vertrekken immers vanuit het pas volledig gerestaureerde kasteel, waar het Sint-Janscollege van Meldert gehuisvest is, en dat daardoor doet denken aan het (fictieve) *Zweinstein* van Harry Potter.

Niet alleen het landschap valt in Mene-Jordaan te beleven, je kan er ook ervaren tot welke schitterende resultaten 30 jaar inzet voor de bescherming en het natuurherstel geleid heeft. 30 jaar geleden startten enkele natuurvrienden met het beheer van een klein gebiedje in de Hoegaardse 'Vroente' te Hoksem, het eerste Natuurperceel op de oude gemeenschappelijke weiden in de Menevallei. Door volgehouden inspanningen is dit nu 30 jaar later uitgegroeid tot een samenhangende landschappelijke eenheid en een uniek wandelgebied van Meldert (Hoegaarden), resp. Willebringen (Boutersem) tot Tienen. Met als kers op de taart afgelopen jaar een uitbreiding in één klap van meer dan 50 ha tot een complex van 161 ha.

Kom kennis maken met dit onwaarschijnlijk mooie valleilandschap

Kom een unieke dag beleven en mee 30 jaar natuurherstel vieren. Alle mensen met een hart voor de natuur zijn onze gast.

- **Afspraak:** Kasteel van Meldert, Waversesteeweg 1, te Meldert-Hoegaarden
- **Geleide wandelingen:** vertrek 13u35 en 14u15. Afstand 9 km (inkorting mogelijk tot 6 km)
- **Vrije wandeling:** vertrek vanaf 13u30 op éénmalig aangeduid lustrumcircuit met landschapspost

Mene-Jordaan

een uniek natuur- en wandelgebied van 161 ha

Eind 2024 verwierf Natuurpunt in het kader van de ruilverkaveling Willebringen in één akte niet minder dan 101,6 ha. Daardoor kon Mene-Jordaan, inclusief het nieuwe Zegelbergcomplex, uitbreiden met meer dan 50 ha tot een aanéensluitende natuureenheid van 161 ha. Een reeks ontbrekende enclaves in de vallei van Mene-, Jordaan-, Fontein- en Babelombeek, gaande van Willebringen (Boutersem) en Meldert over Hoksem (beide Hoegaarden) tot Tienen konden toegevoegd worden.

■ **Dwergblauwtje: de enige Vlaamse populatie van Rosdel (Cauberg) breidt zich uit naar Pertseveld (Mene-Jordaan). Natuurbeheer helpt. Foto NP Velpe-Mene**

Belangrijke valleinatuur

Deze vallei herbergt vochtige soortenrijke graslanden met duizenden brede orchissen, riet- en moerassige bloemenrijke zomerruigten, broekbossen met een reeks kalktufbronnen (een prioritaire Habitat uit de Europese Habitatrichtlijn), oude structuurrijke bossen met dood hout en een reeks nieuwe bossen (bosuitbreiding). Hierdoor vormt de vallei een eco-hydrologisch geheel met kansen voor herstel van de waterhuishouding en van de water- en kwelgebonden vegetaties.

Grootse natuur op de kalkrijke hellingen

Naast de enclaves in de vallei behoren nu tot het complex Mene-Jordaan ook de hellende flanken met o.a de Gobertange-zandsteenontsluitingen van het Groot en Klein Pertseveld, en de flanken tussen Willebringenbos en Hoksem. De omzetting naar een permanente begroeiing, in dit geval structuurrijk en soortenrijk grasland en bos op deze hellende percelen, draagt bij aan het tegengaan van erosie. Deze hellinggraslanden zullen binnen enkele jaren

de orchideeën-, bijen- en vlinderrijkdom van de kalkrijke graslanden van het iconische Rosdel evenaren. Duizenden bloeiende hondskruid, een orchidee van kalkhoudende graslanden, zeeën van wilde marjolein: een eldorado voor vlinders, bestuivers en solitaire bijen die in het voorjaar de grond laten bewegen door hun activiteit. Een perceel op het Pertseveld waar sinds enkele jaren reeds natuurbeheer plaatsvindt, geeft een voorproefje van wat het geheel kan worden. Hier bloeien nu reeds vele tientallen bijenorthis, ontwikkelde zich een prachtige insectenrijke marjoleinvegetatie. Nu reeds is de enige Vlaamse populatie van het dwergblauwtje dat aanwezig is in Rosdel aan het uitzwermen naar de omgeving van het Pertseveld.

■ **Pertseveld, deel Mene-Jordaan. 2024: forse uitbreiding met kalkrijke steile flanken. Toekomstbeeld: een orchideeën- en bijen-, soortenrijk grasland zoals nu in delen van Rosdel. Foto Paul Van Nuffel**

Meer bos

In de omgeving van Willebringenbos is er een uitbreiding met 2,5 ha waar er bos komt. Het Mene-Jordaan complex sluit stroomafwaarts naadloos aan bij het totaal nieuw gebied Zegelberg (zie ??) van 20,5 ha in de Menevallei op grondgebied van Kumtich en Oorbeek (Tienen). Hier vind je oude bossen, droge en natte graslanden en ook hier komt er 2,5 ha extra bos bij. Stroomopwaarts sluit het aan bij een ander beheerd natuurgebied, nl. het Meldertbos, dat ook met 4,5 ha uitbreidt met het kalkmoeras "Keulen" en het brongebied van de Mene waar tot voor kort nog kalkminnende soorten als kleine valerian voorkwamen.

Natuuruitbreiding is niet gratis, ze moet betaald worden

Zoals reeds aangegeven behoren de meer dan 50 ha die er in Mene-Jordaan bij komen, tot de in totaal 101,6 ha extra natuurgebied dat vorig jaar in het kader van de ruilverkaveling Willebringen kon verworven worden met een eeuwigdurende erfdiensbaarheid zodat het natuur wordt en blijft. De andere bijkomende natuurgebieden sluiten aan bij Molensteen-Velpevallei-Hazenberg (Opvelp), Snoekengracht-Vondelbeek-Kop Koutemveld (Boutersem), Terrassenlandschap (Kumtich) en Aardgat (Tienen).

Na de verwerving begint het werk pas. Het beheer en de inrichting zijn gestart met de opmaak van een beheerplan. Maar even belangrijk: deze aankoop moet ook betaald worden. Deze gronden zijn niet 'gekregen'.

Hoeho betalen? Om natuur te mogen beschermen moet er geld over de brug komen, véél geld, ook bij een toebedeling binnen een ruilverkaveling. Voor elke boom op een bijvoorbeeld toebedeelde graft heeft de ruilverkaveling een economische waarde berekend, voor elk perceel is de landbouwkundige waarde bepaald. De optelsom van deze berekening voor het geheel van de 101,6 ha is een bedrag van een slordige € 3 600 000. Na aftrek van de steun van de Vlaamse Overheid voor de verwerving van natuurgebieden met een eeuwigdurende erfdiensbaarheid blijft er finaal een bedrag over van exact € 1 063 000 (lees goed: 1 miljoen drieënzestigduizend euro) dat we de komende periode als afdeling, gelukkig met de steun van vele donateurs, moeten afbetalen. De uitbouw van deze natuurgebieden betekent dus niet alleen een grote vrijwilligersinzet voor de ontwikkeling én voor het beheer, maar ook een zeer aanzienlijke inspanning om de restfinanciering bijeen te brengen.

Dank nu reeds aan de 567 individuele donateurs van eind 2025.

In het vorige nummer van Natuur en Landschap en via een mailing werden de leden reeds uitgenodigd om als donateur een steentje bij te dragen. We kregen hier een ongeziene respons op. In de periode van november-december waren er 567 individuele donateurs die in totaal een bedrag van € 150 000 schonken. De laatste jaren hadden we met het oog op deze realisatie vanuit de afdeling ook een spaarpotje aangelegd via de jaarlijkse sponsoractiviteiten zoals het Hagelands Ontbijt, de Velpe-Mene Trail, de afdelingsspaghetti. En verder leverden de kernen hun bijdrage bv. door het in inrichten van geleide bezoeken, en was er de bijdrage van het lidgeld van nieuwe leden.

Geef een verjaardagscadeau aan de jarige Mene-Jordaan: elke gift, hoe klein ook, helpt en zorgt ervoor dat we natuur voor altijd kunnen beschermen

Na alle inspanningen van de voorbije periode blijft er nog een schuld van € 650 000 over, die we op een redelijke termijn wensen af te lossen. Niet alleen 'wensen' af te lossen maar ook in belangrijke mate 'moeten' aflossen om nog nieuwe aankopen binnen onze afdeling te kunnen realiseren. Ondanks de aanzienlijke inspanning die ons nog rest, zijn we ervan overtuigd dat we met de steun en het vertrouwen van vele leden en van mensen met een hart voor natuur er binnen afzienbare termijn in lukken deze moeilijke kaap te ronden. Natuur effectief beschermen vraagt soms een inspanning vergelijkbaar met het beklimmen van een hoge bergtop waarbij we onderweg meerdere bergpassen passeren. Maar dat doen we graag om duurzame en robuuste natuur voor iedereen, voor de huidige generatie en voor onze kinderen en kleinkinderen te kunnen realiseren.

■ Soorten- en structuurrijke moerasruigtevegetatie in de Vroente: een paradijs voor de insecten. Foto NP Velpe-Mene

■ Bijenorchis: een koloniserende soort die zich nu al gevestigd heeft met 10-tallen exemplaren op het Pertseveld in de reeds beheerde percelen. Foto Rik Convents

Mene-Jordaan verdient een verjaardagscadeau, en het mooiste verjaardagscadeau is een gift om de uitbreiding te kunnen realiseren. Doe een storting op de rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer te Mechelen met vermelding 'Project 3997 cadeau Mene-Jordaan'.

In 2026 geldt een fiscale aftrekbaarheid van 30% voor giften vanaf € 40.

Day of Insects 2026

23 APRIL 2026

FROM CRISIS
→ TO CONNECTION

BELGIUM
KU LEUVEN
UNIVERSITY HALL

Congres Dag van de Insecten 2026, Leuven

Donderdag 23 april 2026

Ze zijn klein, vaak onopvallend, soms zelfs ongewenst. Maar zonder insecten valt onze wereld stil. Ze bestuiven ons voedsel, ruimen afval op, houden ecosystemen in balans. Toch verdwijnen ze in een alarmerend tempo. Een zoveelste alarmsignaal om ons murw te slaan? Nee, wel een zoveelste reden voor meer urgentie, samenwerking, inspiratie en energie om samen meer en beter te doen. Dat is de opzet van het congres 'Dag van de Insecten 2026'. Afspraak op 23 april 2026 in Leuven!

Op 23 april 2026 vindt in de Universiteitshal in Leuven de achtste en tegelijkertijd eerste internationale editie van de Dag van de Insecten plaats. Wetenschappers waarschuwen al jaren dat insectenpopulaties in snel tempo achteruitgaan. Niet door één oorzaak, maar door een optelsom van factoren: verharding, pesticiden, intensief maaien, klimaatverandering. En daarmee verbonden, de manier waarop wij, mensen, ons verhouden tot de natuur. Het thema van de editie 2026 is 'Van crisis naar verbinding', met nadruk op verbinding.

Dag van de Insecten 2026 bundelt in één dag inzichten over de onderliggende oorzaken van het verlies aan insecten en biodiversiteit, concrete projecten die bijdragen aan het herstel en ontmoetingen die inspireren tot actie.

Experten aan het woord

Welke kennis en inzichten kunnen ons helpen? Think Global: verwacht je aan bijdragen van en panelgesprekken met experts over biodiversiteit, de huidige situatie van insecten, wat er beweegt in Europa, en hoe we veranderingen in gang kunnen zetten. Komen o.a. aan het woord: **Prof. Dr. Dave Goulson**, wereldwijd erkend Britse expert op het gebied van hommels en insectenbescherming, **Prof. Dr. Hans Van Dyck**, professor gedragsecologie en natuurbehoud (UCLouvain), **Prof. Dr. Harald Welzer**, Duitse sociaal psycholoog, auteur en directeur van Futurzwei, een

Stichting voor Toekomstgeschiktheid (Zukunftsfähigkeit) en **Prof. Dr. Mathis Wackernagel**, Zwitserse onderzoeker, co-creator van het concept Ecologische voetafdruk en co-founder van de Global Footprint Network.

Praktijkvoorbeelden die inspireren

Welke praktijkvoorbeelden in Vlaanderen kunnen ons inspireren? Act Local: in negen parallelle workshops bespreken middenveldorganisaties, academici, bedrijven, overheidsdiensten, zorginstellingen, lokale besturen en burgers bestaande veranderingstrajecten en de mogelijkheden voor opschaling en nieuwe initiatieven. Concreet gaat het over meer vierkante meter insectenvriendelijk groen creëren, samenwerken in het beheer van bossen, de zorg voor biodiversiteit integreren in bedrijfsbeleid maar ook het verdiepen van onze onderlinge verbondenheid en onze relatie met de natuur.

1^e internationale editie

Dag van de Insecten 2026 is een initiatief van de Zwitserse organisatie INSECT-RESPECT en de Leuvense Natuur- en Biodiversiteitsraad/Werkgroep Transitie, met de steun van de Regionale Vereniging Natuur & Landschap (Natuurpunt Oost-Brabant) en Stad Leuven.

Voor INSECT-RESPECT is dit de achtste editie. Drijvende kracht achter de organisatie is **Hans-Dietrich Reckhaus**, een Duitse ondernemer met een onverwacht parcours. Niet alleen heeft hij het businessmodel van het familiebedrijf – insecticiden produceren en verkopen – helemaal herzien om net insecten te beschermen; met zijn aanpak is hij de luis in de pels van de sector van insecticiden geworden. In 2012 richt hij INSECT-RESPECT op. De organisatie promoot insecten en hun bescherming. De tweejaarlijkse Dag van de Insecten is één van haar activiteiten en vond tot vorig jaar enkel plaats in Duitstalige landen – de vorige editie was in Berlijn. Met de achtste editie gaat het congres internationaal. Wie er vroeg bij is op de editie 2026 in Leuven, hoort het verhaal van Dr. Reckhaus rechtstreeks van hemzelf.

■ Donkere klokjeszandbij: topsoort uit onze regio gebonden aan goed beheerde (en laat gemaaide) natuurgraslanden en bermen.
Foto Jef Verhoeven

■ Dr. Hans-Dietrich Reckhaus

Leuvense Natuur- en Biodiversiteitsraad aan zet

Wim Timmerman en Sabine Van Huffel, beiden bestuurslid van de Leuvense Natuur- en Biodiversiteitsraad en actief in de Werkgroep Transitie, haalden de Dag van de Insecten naar Leuven. Ook dat is een verhaal van ontmoeting, inspiratie en verbinding.

De Leuvense Natuur- en Biodiversiteitsraad (NBR) is in 2023 opgericht met als opdracht het stadsbestuur te adviseren over klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit en kan ook zelf initiatieven nemen. De raad bestaat uit een twintigtal leden, een mix van experts en vertegenwoordigers van lokale organisaties. Binnen de raad wordt er ook in kleinere groepen met specifieke expertise gewerkt. Zo ook de Werkgroep Transitie die samenwerkt met het Huis van Duurzame Transitie, opgericht door Cathy Macharis, VUB.

Een succesvolle biodiversiteitshapping in mei 2024 in Campus Corso (Leuven) vormt de start van Werkgroep Transitie. In 2025 organiseert de werkgroep een studiereis naar het Duitse Wuppertal dat als stad vooruitloopt op het vlak van sociaal-ecologische transitie. Tijdens deze studiereis maakt de groep kennis met de ondernemer Dr. Hans-Dietrich Reckhaus, zijn inspirerend verhaal en inzet voor insectenbescherming. In mei 2025 volgt een bezoek van Reckhaus aan Leuven, waar hij in het Instituut voor Plantkunde en Microbiologie van KU Leuven een indrukwekkende lezing geeft. Na het bezoek en de enthousiaste ontmoetingen in Leuven biedt Reckhaus aan om de Dag van de Insecten 2026 – de eerste internationale editie – in Leuven te organiseren.

De Leuvense Natuur- en Biodiversiteitsraad / Werkgroep Transitie grijpt de kans; de **Regionale Vereniging Natuur & Landschap (Natuurpunt Oost-Brabant)** en de **Stad Leuven** verlenen hun steun aan het initiatief.

Meer dan een congresdag

Het programma brengt internationale en lokale sprekers samen en biedt ruimte voor verbinding tussen wetenschappers, beleidsmakers, ondernemers, burgers, natuurliefhebbers en kunstenaars. Op de vooravond is er trouwens de filmvertoning van de documentaire 'The entrepreneur, the village and the artists', gevolgd door een panelgesprek over sociale transformatie.

De nadruk van het congres ligt immers niet op wetenschappelijk onderzoek, maar op inzicht en bewustwording, gekoppeld aan initiatief en actie.

De Natuur- en Biodiversiteitsraad (NBR) wil, samen met alle betrokken organisaties, transitietrajecten uitbouwen en hierin het voortouw nemen, zowel bij de opbouw van kennis als van een draagvlak. Leuven meer pesticiden-vrij maken, is één van de trajecten in ontwikkeling.

Congres

- **Waar en wanneer:** 23 april 2026, 9u00 – 19u00, Universiteitshal KU Leuven, Naamsestraat 22, Leuven
- **Taal:** in de plenaire sessies is de taal Engels of Nederlands (afhankelijk van de spreker) en is simultaanvertaling (AI gebaseerd) beschikbaar. Bij de workshops: 8 in het Nederlands, 1 in het Engels
- **Tarieven:** standaardtarief: € 150,00
leden Natuurpunt: € 65,00
- **Info en inschrijving:** www.insect-respect.be

Programma congres

- 9u30 - 9u45** Welcome - Tina Teucher, Dr. Hans-Dietrich Reckhaus & Wim Timmerman
- 9u45 - 9u50** Opening words - Prof. Dr. Severine Vermeire - rector KU Leuven
- 9u55 - 10u15** Insect declines and their solutions: a global perspective - Prof. Dave Goulson
- 10u20 - 10u40** Problems and opportunities for the little things that run the world, a view from a highly urbanized country - Prof. Dr. Hans Van Dyck
- 10u45 - 11u05** What's happening in European politics? Biodiversity on the political agenda - Jutta Paulus
- 11u05 - 11u35** Coffee Break & Networking Tables
- 11u35 - 11u55** How change begins: Why everyone matters - Prof. Dr. Harald Welzer
- 12u00 - 12u10** Audiovisual intermezzo - Stephanie Plas
- 12u10 - 13u00** Panel Discussion – From Crisis to Connection: Relearn our relationship with insects Moderation by Dr. Hans-Dietrich Reckhaus with Jutta Paulus, Prof. Dr. Dave Goulson, Prof. Dr. Hans Van Dyck and Prof. Dr. Harald Welzer
- 13u00 - 13u10** Introduction of workshop topics
- 13u10 - 14u10** Lunch Break & Networking Tables
- 14u10 - 15u50** 9 parallel workshops – each participant can select one workshop
- 15u50 - 16u20** Coffee Break & Networking Tables
- 16u25 - 16u45** Planetary overuse: What's the good news? – Prof. Dr. Mathias Wackernagel
- 16u45 - 17u05** Instructions for unusual action - Frank & Patrik Riklin
- 17u10 - 17u55** Closing Panel - Day of Insects: What are the key takeaways?
- 17u55 - 18u00** Closing remarks – Thomas Van Oppens
- 18u00 - 19u00** Networking Reception

Pre-event programma

Documentary film: The entrepreneur, the village and the artists - Panel discussion

- **Waar en wanneer:** 22 april 2026, 17u30 – 20u30, STUK kunstencentrum, Naamsestraat 96, Leuven
- **Toegang:** gratis

Programma in detail:

www.insect-respect.org/en/activities/day-of-the-insects

Sabine Van Huffel: *“We willen met het congres de aanzet geven voor een brede beweging, over disciplines en partijgrenzen heen, die het belang van insecten en biodiversiteit voor ons ecosysteem en onze toekomst zichtbaar maakt”.*

Welkom op de Dag van de Insecten 2026.

“Zonder insecten zou de mensheid slechts enkele maanden kunnen overleven”, Edward O. Wilson, Amerikaans entomoloog (1929-2021).

In memoriam

Voor twee monumenten die symbool staan voor wat het betekent regionale vereniging te zijn

In onze breed uitgegroeide vereniging moeten we spijtig genoeg ook regelmatig definitief afscheid nemen van vrijwilligers die – ieder op hun eigen manier – een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan het natuurbehoud in de streek. En tevens een onvergetelijke indruk en veel goede herinneringen hebben achtergelaten bij de hechte kring van strijdmakers en natuurvrienden die onze Regionale Vereniging Natuur & Landschap - Natuurpunt Oost-Brabant uiteindelijk ook is.

Afgelopen periode was helaas extra confronterend op dit vlak met het overlijden van Roel Baets uit Bekkevoort en René Van Hellemont in Rillaar. Beiden behoren tot de tweede generatie pioniers van onze Regionale die in de jaren 1980 aansluiting zochten bij de vereniging. Dit op een moment dat de reservatenwerking in onze streek met het toenmalige 'Natuurfonds Hageland' uit de startblokken schoot. Maar ook het milieubeleid op Vlaams en lokaal niveau eindelijk wat meer vaart begon te krijgen. Gangmakers zoals Roel en René willen we hiervoor danken en blijven gedenken!

■ Roel Baets 1947-2026

Roel Baets (Geetbets 18.03.1947- Bekkevoort 09.01.2026)

De Robin Hood van het natuurbehoud in Oost-Brabant

Roel Baets stond midden jaren 1980 aan de wieg van de kern Bekkevoort (later afdeling) van de Regionale Vereniging Natuur & Landschap. Het was de periode dat in het naburige Diest heel wat beweging kwam in het natuurgebeuren dankzij een actieve stedelijke milieuraad die mede onder impuls van kersvers milieuschepen (en later burgemeester) Hugo Marsoul werd opgericht. Pioniers in deze vroege milieuraad – zoals Rik Schuyten, Chris Peeters en Geert Caenberghs – nemen vervolgens ook het initiatief voor de oprichting van de kern Diest van onze vereniging. Het is tijdens de activiteiten van deze jonge kern dat Roel Baets opduikt.

Roel, stichter van kern Bekkevoort en onvermoeibaar verdediger van de natuur

Door zijn aanstekelijk enthousiasme slaagde hij er in om in zijn eigen Bekkevoort vervolgens een breed gedragen en actieve kern op poten te zetten. In die tijd zeker geen evidentie in één van de meest landelijke uithoeken van het Hageland. De aantasting en verloedering van zijn gemeente en de streek was altijd al een grote doorn geweest in het oog van Roel. Met veel moed en volharding kaart hij vanaf

dan tal van milieu- en bouwvertredingen aan. Wat toen – nog meer dan nu – door sommige beleidsmensen niet in dank werd afgenomen in een streek waar beleid dikwijls was gestoeld op het principe van 'ons kent ons'. Door zelfstudie en het inwinnen van advies bij de gepaste raadgevers kon Roel zich meer en meer beroepen op de beginnende milieuwetgeving. Juridisch sluitende argumentaties bracht hij onvermoeibaar in bij openbare onderzoeken en inspraakprocedures rond milieuvergunningen. Desnoods moest er overgegaan worden tot juridische tussenkomsten. Bijna altijd met resultaat. Want ook de gemeenten en de provincie dienden zich aan de wetgeving te houden! En waar de wetgeving ontoereikend was, zou hij lacunes aankaarten bij pers en politiek.

Beleidsverantwoordelijke van de Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Zijn grote kennis en ervaring deelde hij, samen met een portie gedrevenheid, gretig met steeds meer andere afdelingen van onze vereniging. Roel was de vraagbaak en mentor op beleidsvlak waarop men, ook voor de praktische ondersteuning jarenlang kon terugvallen. Om deze reden werd hij reeds vroeg lid van het bestuur van de Regionale, bleef dat decennialang en behartigde hij er de beleidszaken. Na het – te vroege – overlijden van echtgenote Diane besloot hij daarna stilaan wat gas terug te nemen.

Het is zeker niet overdreven te stellen dat grote delen van Bekkevoort, het Hageland en Oost-Brabant er anders hadden uitgezien zonder Roel Baets. We kunnen de inzet van Roel op vele plaatsen in het Hagelands landschap lezen.

Papenbroek waar Roel thuis was

Waar Roel ook steeds zal in blijven doorleven is het befaamde natuurreservaat 'het Papenbroek' in de Begijnenbeekvallei, grensoverschrijdend gelegen in Diest en Bekkevoort. Ontstaan al uit de prille samenwerking met de jonge afdeling Diest neemt hij ook hier kort daarna de volle verantwoordelijkheid. Met ongeveer de eerste gelden die via donateurs toegekomen waren op het pas opgerichte 'Natuurfonds Hageland' werden de eerste percelen in het Papenbroek aangekocht. Het is daarmee ook één van de oudste natuurreservaten in ons werkingsgebied. Met zweet, bloed en tranen kon het reservaat geleidelijk aan worden

■ Papebroek, een prachtig blauwgrasland met vele orchideeën, ondenkbaar zonder de inzet van Roel. Foto Ernst Gülcher

uitgebreid. In tussentijd moest er echter nog actie gevoerd worden tegen een geplande rechttrekking en uitdieping van de Begijnenbeek. Beide werden met succes beslecht door Roel en naaste medestanders!

Papebroek is een heel nat kwelgebied. Om de typische moeras- en graslandhabitat te herstellen en in stand te houden is volgehouden manueel beheer vereist. Op de meeste van zijn vrije momenten was Roel sindsdien in het Papebroek te vinden. Om veel van het beheer zelf te doen, andere vrijwilligers, de terreinploeg, het zeisteam, leerlingen van omgevende scholen... in te schakelen, aan te sturen of aan te vuren. En ontelbaar veel belangstellenden rond te leiden. Maar wellicht ook om het hoofd leeg te maken na al het stresserende van het beleidswerk. En om zich aan de prachtige resultaten van het beheer op te laden nadat het Papebroek was uitgegroeid tot toch wel één van de mooiere orchideeënrijke blauwgraslanden in Vlaanderen. Enkele jaren geleden kon Roel gelukkig het beheer toevertrouwen aan de jonge Frederic Gabrys en Bert Vandebosch.

■ Roel toen de terreinploeg uit Molenstede in het Papebroek een bank kwam plaatsen uit dankbaarheid voor al zijn werk. Het was de plek waar we tussen het maaien en het hooien door van zoveel straffe en mooie verhalen genoten hebben.

De redding van het Begijnenbos

Een andere Hagelandse topper waar Roel mee verbonden was, is het Begijnenbos op de grens met Waanrode. Een uniek relict van het oorspronkelijke Hagelandse woud met eeuwenoude eikenbossen. Toen het herhaaldelijk voor de bijl dreigde te gaan was het telkens Roel die in volgehouden actie schoot. Uit dankbaarheid schonk dokter Coosemans bij testament zijn oude boswachterswoning en bos aan de vereniging. Het legaat vormde de kiem van een mooi reservaatproject dat hij samen met medeconservator Jorg Lambrechts geduldig uit de grond wist te stampen.

Jorg getuigt hierover: *“Roel en ik waren vele jaren samen conservator in het Begijnenbos in Waanrode (Kortenaken). Wij waren een goed team, complementair. Hij was de werker, altijd bezig; ik meer de organisator, vanalles regelen. In het Begijnenbos zorgde Roel door hakhoutbeheer voor de mooie bosranden vol biodiversiteit.*

Als we onze jaarlijkse beheerteamuitstap hadden, en we maakten een toer door de Natuurpunt-percelen van het Begijnenbos, dan vertelde Roel bij elk perceel zijn anekdotes. Het waren steevast sappige verhalen, die je nooit beu werd.

Ik zal hem missen. Maar ik zal ook nooit door het Begijnenbos lopen zonder aan hem te denken.”

Zo is er bijna voor elk natuurgebied wel één of andere tussenkomst of een verhaal met Roel Baets erbij te bedenken. In deze gebieden zullen we hem steeds blijven herinneren als een echte Robin Hood voor de Hagelandse natuur. We zullen hem missen, samen trachten we zijn onschatbaar belangrijke werk verder te zetten.

Aandenken aan René Van Hellemont (1940-2025),

Nog een pionier van het 'Natuurfonds Hageland'

Op 25 oktober 2025 overleed te Rillaar René Van Hellemont op 85-jarige leeftijd. René was enkele decennia lang mee een absolute sterkhouders van het natuurbehoud en -beheer in de Demervallei en de Hagelandse Heuvelstreek. Altijd als zeer geëngageerde vrijwilliger van onze vereniging, later ook beroepsmatig bij het Agentschap Natuur en Bos van de Vlaamse Overheid.

Een jeugd waar we nu nog maar kunnen van dromen

René was geboren en getogen in een kleine boerderij in de afgelegen 'Lozenhoek' te Sint-Pieters-Rode, nabij het kasteel van Horst. In die bijzondere omgeving had hij onvergetelijke belevenissen in een toen nog grotendeels ongerept Hagelands landschap van de jaren '50. Achter de 'Tienhoeve' werd de toen propere Winge door de kwajongens afgedamd om er een tijdelijk zwembad te creëren. Tot de dam het begaf en een aantal bengels in een vloedgolf een eind ver door het water werden mee gespoeld. Of er op jacht gaan achter die eigenaardige (nu verdwenen) beekdonderpadden. En voor de grote vissen trok men stiekem naar 'de vijvers van den baron' aan het kasteel van Kleerbeek. De jeugdige oren werden ook gespitst tijdens straffe verhalen van de befaamde stropers ('brakkeniers') van het Hageland in die tijd. De velden zaten nog vol patrijzen.

Dagelijks op en af naar de school in Sint-Pieters-Rode. Over het kerkpad in de lente dwars doorheen en verstopt door het hoge 'koren' (rogge), nog bont gekleurd met 'korenpaters' (korenbloemen) en 'kolbloemen' (klaprozen), boven het hoofd permanent leeuweriken en boerenzwaluwen en midden op het zandpad om de zoveel

■ Sint-Jozefskapelleke met de scheve linde in Horst, niet enkel een anekdote van René maar een herinnering aan het levend erfgoed van het dorp van toen.

■ René: Een fiere René van Hellemont in 2020 tijdens de 'monitoring' van de harlekijnorchis in de Demerbroeken te Rillaar. Zowel het terrein als de inzet van René staan mee symbool in Oost-Brabant voor het succes van de reservatenwerking sinds de start van het zgn. Natuurfonds Hageland in 1987.

meter een 'goudsmid' (gouden loopkever) die zich uit de voeten maakte... Kwajongensstreken op de terugweg van school liepen al eens uit de hand toen men 'vuurke stook' ging doen in de kruin van de linde aan het bekende Sint-Jozefskapelleke op de heuvel vooraan het kasteel van Horst. De boom moest geblust worden. Ondanks sterke vermoedens en een 'bolwassing' ten huize Van Hellemont kon de 'garde' (veldwachter) nooit echt hard maken dat zij het waren geweest. De boom herpakte zich gelukkig, groeide uit met de typisch scheve, vertakte kruin en is een emblematisch beeld geworden in Vlaanderen. René's onvermoede bijdrage aan het Hagelandse landschap...

In het natte hooiland van de ouders aan de Winge moest er echter hard gewerkt worden voor het vee op de boerderij. De lente was er schoon met haar talrijke 'tomatengrachtjes' (greppels met ijzerrijk kwelwater) die het hooiland doorsneden, het geel van talrijke dotter- en sleutelbloemen en later op het seizoen de brede orchis in het hooiland. En op het klaverveld van de akker zoveel bonte vlinders.

Gedreven naar natuurbehoud om de achteruitgang van natuur te stoppen

René was sterk aangedaan door de latere teloorgang van natuur en landschap in het Hageland. Spijtig genoeg zijn het vaak de bewoners zelf die te weinig de handschoen hebben opgenomen voor het 'schoon' van eigen streek. Aan engagement en inzet ontbrak het hem echter nooit.

Onze eerste ontmoeting maakte onmiddellijk grote indruk. Hij dook in 1987 op aan de start van een cursus Natuurbeheer van de kersverse afdeling in Diest. Gevraagd naar de motivatie van elke deelnemer voor deze cursus

■ Harlekijnorchis was ooit één van de meest voorkomende wilde orchideeën in Vlaanderen. Uiteindelijk bleef er maar één groeiplaats over in Rillaar. Het toont aan dat er in Vlaanderen een grote nood is aan natuurbehoud en -herstel. Het beheerteam van Achter-Schoonhoven draagt sinds 1987 nauwgezet de zorg voor deze natuurparel, enig in Vlaanderen.

stelde René onomwonden: “Weet je, ik ben werkzaam bij de Dienst der Zeeschelde van het Ministerie van Openbare werken (thans ‘De Vlaamse Waterweg’) en ik ben werkopzichter geweest bij de rechtekking van de Demer onder het Sigmaplan 1. Daarover kwam ik in conflict met de hoofdingenieur, maar ik moest – tegen mijn geweten in – mijn werk doen. En ik kom nu deze cursus volgen om te leren hoe ik nog zoveel mogelijk kan terug doen voor de natuur na al die schandelijke vernielingen”. Rechttoe, rechtaan, met onvergetelijke woorden. En zo werd het vanaf dan wekelijks, of dagelijks.

Onverdroten inzet voor natuur en het Natuurfonds Hageland

René werd bestuurslid bij afdeling Aarschot, enkele jaren nadat de eerste generatie pioniers van ‘Jeugd en Leefmilieu Aarschot’ zich als volwaardige ‘kern’ (afdeling) had aangesloten bij de Regionale Vereniging Natuur en Landschap. Het was de tijd van de opstart van het Natuurfonds Hageland wat mee de doorstart van de afdeling een boost gaf. Zelf gebieden in beheer nemen zag hij ook als beste idee om zeker te zijn dat er nog waardevolle natuur in zijn streek zou overblijven. Talrijke uren en dagen ging hij mee op bezoek bij eigenaars van gebieden. In zijn geliefde Wingevallei tussen Gempe en Horst wilde het niet lukken, maar in de Demerbroeken en Vorsdonkbroek kon hij mee een ongeziene vooruitgang boeken. Om de aankopen mogelijk te maken was hij overal op bijna alle activiteiten van de vereniging op post. Om er middelen en mensen te werven, voor de restfinanciering, voor de oprichting van beheerteams, om draagvlak te creëren in de buurt. Op beheerwerkdagen in de gebieden van de Demervallei was hij zeer lang – nog tot voor een paar jaar – vaste klant. Hij kende dit werk van toen hij jong was. Uitstappen en reizen naar het buitenland werden ondernomen om natuur en natuurbeheer nog beter te begrijpen. En er met volle teugen van te genieten ook. Hij als cameraman van dienst om er zoveel mogelijk van vast te leggen op film.

Beroepsmatig zag hij bij de regionalisering van de federale overheid de kans schoon om over te stappen van het voormalige ‘Openbare werken’ (Dienst der Zeeschelde) naar de toen kersverse Vlaamse ‘Afdeling Natuur’, thans het Agentschap Natuur en Bos (ANB). Ook hier als hyperactief ‘manusje van alles’. Bij de latere uitbreiding van de Dienst was hij meer gefocust op de inrichting en het beheer van gebieden als Walenbos en Rodebos, ten westen van Brussel zelfs de Wolfspuiten in Dilbeek. Hij deed bij het ANB lang ook de aansturing van hun terreinploeg.

Altijd buiten en aan de slag, in de natuurgebieden of in zijn tuin

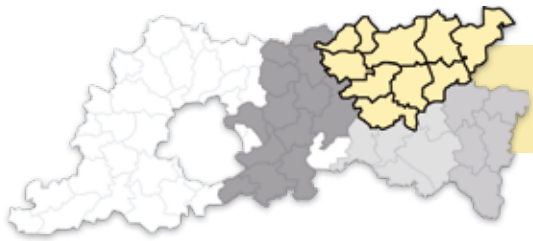
René was de man die zoveel vreugde en energie haalde uit het buitenleven dat we dachten dat hij hiermee gemakkelijk honderd jaar kon worden. In het beheerteam van Vorsdonkbos-Turfputten en Achter-Schoonhoven was hij meestal haantje de voorste en werd de “springmuis” genoemd. Ook bij hem thuis was hij altijd buiten en moeilijk te traceren, soms in zijn grote tuin met vijver en eigen orchideeënhooiland. In deze wereld van zijn tuin vol bloemen en bijtjes was het voor hem als vertoeven in het ‘aards paradijs’. Waarin hij zelf nog de meest bezige bij was. Echtgenote Els bij een bezoek: “wacht, hij zit ergens, maar waar? Buiten natuurlijk, hij komt enkel naar binnen om te eten”. Verschillende keren organiseerde de afdeling een Open (natuur)tuinendag. Die van René was dan steeds de kers op de taart.

René, redder van de harlekijnorchis

Alle planten waren zijn lievelingen, orchideeën zeker. Hij probeerde in zijn eigen hooiland een hele verzameling uit in de hoop dat ze er toch zouden kunnen groeien. Met wisselend succes. Om de verzameling uit te breiden kocht hij er ook al eens extra in tuincentra. Die dan in zijn tuin vrijelijk kruisten tot een onbekende nieuwe soort orchidee, door ons ‘*Orchis vanhellefontis*’ gedoopt. Omdat het moest vooruit gaan met de natuur en hij “het allemaal in zijn eigen leven nog wilde zien” kon hij het soms niet laten om – stiekem – het overschot aan planten van zijn natuurtuin naar de natuurgebieden te brengen... Floravervalsing werd er dan gefoeterd! En die nieuw opgedoken *Orchis Vanhellefontis* was ontegensprekelijk het harde bewijs. Bij ons kwam hij er niet zo vanaf als bij de garde destijds... Niemand nam het hem echt kwalijk. Het gebeurde altijd met de edelste bedoelingen en op een over-enthousiast moment bij hem. En hij wist uiteindelijk ook wel dat het zonder de biotoop van de orchidee nooit echt lukt.

Samen met Benny Alaerts was hij het die op een kritiek moment mee voor de redding van de allerlaatste groeiplaats van de harlekijnorchis in Vlaanderen heeft gezorgd. Dicht bij hem thuis in de Demervallei te Rillaar, enkel de Konijntjesberg over gaan. Jarenlang volgden we de evolutie ervan, harlekijn en brede orchis werden telkenmale geteld, later op het jaar het terrein telkens minutieus beheerd met het beheerteam en terreinploeg. Het moet hem ongetwijfeld enorm tevreden gestemd hebben dat de afgelopen jaren de Demermeanders die hij zo tegen zijn zin had laten rechtekken, in het kader van het Sigmaplan 2, terug gewoon Demer en rivier zijn geworden!

René is één van die mensen die zich vrijwillig en later ook in zijn beroep onvermoeibaar en steeds vol optimisme heeft ingezet om zoveel mogelijk plaatsen van zijn geliefde Hageland mooi te houden of terug te maken. Zoals hij het nog in zijn jeugd gekend had. Daarvoor zal hij steeds herinnerd worden als we in de streek op stap gaan. Met resultaten waarvan de volgende generaties ook nog zullen kunnen genieten. Zoals hij het zelf zo hard gedaan heeft. Dat dit alles bij zijn heengaan ook mee een troost kan zijn voor echtgenote Els, dochter Esmeralda en partner Dany, kleindochter Emelie, familie en vele vrienden, binnen en buiten onze vereniging.

Succesvol jubileumweekeinde Natuurpunt Diest

In december 2025 bestond Natuurpunt Diest veertig jaar. Veertig jaar waarin we ons hebben ingezet voor meer en betere natuur in en rond Diest. Het begon met een actie om het Webbekomsbroek te beschermen tegen de aanleg van vakantiewoningen in de vallei. Inmiddels beheert Natuurpunt Diest bijna 80 ha natuur in Dassenaarde en meer dan 6 ha op de Lazarijberg. En nog steeds zijn er volop plannen om het beheerde areaal natuur uit te bereiden.

Want als ons iets duidelijk is geworden in die 40 jaar is het wel dat alle Natuurpunt-afdelingen hard nodig zijn om een buffer te vormen tegen de inname van grond voor wonen, werken, verplaatsing en landbouw. Vaak betreft het dossiers die gemeentegrenzen overstijgen, want natuur trekt zich niets aan van grenzen, en dan is het goed dat we kunnen rekenen op de ruggensteun en expertise van de Regionale Vereniging Natuur & Landschap, Natuurpunt Oost-Brabant.

Voor de viering van ons jubileum eind november 2025 hebben we een programma proberen samen te stellen waarmee we aan het grote publiek konden tonen dat natuurbescherming ten goede komt aan ons allemaal en dat de natuur dichtbij en vanaf geen evidentie is, maar inzet vroeg en vraagt van vele geëngageerde vrijwilligers. Daarnaast wilden we ook laten zien dat beleving van natuur in vele

■ Druk bijgewoonde jubileumreceptie. Foto Hedwig Neessen

■ Vrijwilligers van Natuurpunt Diest en de Regionale Vereniging Natuur en Landschap, die mee aan de basis lagen. Foto Hedwig Neessen

vormen plezier en voldoening geeft: of je nu wandelt of sport in de natuur, foto's maakt, een voederhuisje knutselt of je handen uit de mouwen steekt tijdens een beheerdersdag.

Dat we geslaagd zijn in onze opzet bewezen de goedbezochte film 'Ocean' van David Attenborough, de volle zaal tijdens de feestavond met een presentatie van natuurbeelden begeleid door livemuziek van de Fanfare Sint-Isidorus uit Deurne-Diest en de talrijke aanwezigheid van leden, niet leden en hoogwaardigheidsbekleders tijdens de Academische zitting. Ook de natuur-comedy van Joeri Cortens trok heel wat mensen. De kinderactiviteiten waren iets minder goed bezocht. En heel wat mensen genoten van de fototentoonstelling en kwamen daarna een echte Diestse groene pannenkoek eten.

Al met al kijken we terug op een mooie jubileumviering en gaan we met veel goesting en enthousiasme verder op dit elan. Op naar het volgende jubileum.

Natuurpunt
Diest

Natuurpunt
Bekkevoort

Zaterdag 21 maart 2026

VOGELTREK

Lezing door Koen Leysen

Aula Begijnhof Diest - 19u30

Leden Natuurpunt € 5 - niet-leden € 10

Inschrijven: www.odbo.be/vogeltrek

Bemoedigende vooruitgang van natuurherstel in het Hageland

In het Life-project in de Hagelandse Vallei van Winge en Motte tussen Holsbeek, Tielt-Winge en Lubbeek is er eind vorig jaar een mozaïek van percelen aan elkaar gebreid tot een samenhangend geheel waardoor in de Hagelandse Vallei in de toekomst stilaan aan natuurbeheer zal kunnen gedaan worden op landschapsschaal. In het kader van het Life-project 'Harwin' (Habitat Restoration Wingevalley) is er eind 2025 niet minder dan 41 ha bijkomend natuurgebied verworven. Het meest in het oog springend is een perceel in Holsbeek dat tot de eind jaren '80 één van de mooiste blauwgraslanden was die we in de streek nog hadden, met – hou je vast – gevlekte-, brede- en bosorchis, kleine valeriaan, trilgras, blauwe knoop, tormentil, blauwe-, bleke-, zeegroene en voorjaarszegge, ruige leeuwentand, kleine ratelaar, addertong, karwijselie enz. Allemaal indicatoren van een op Europees niveau zeer bedreigd biotoop waarop we fier mogen zijn dat we dit in onze regio nog aantreffen. Hopelijk staat de kleine valeriaan er nog en kan het perceel terug pico hersteld worden via natuurinrichting binnen het Life-project.

Op de zuidflank van de Wijngaardberg te Wezemaal en in de Demervallei te Langdorp worden perceel per perceel de landschapspuisten van de illegale weekendverblijven aangekocht en opgeruimd en komen er nieuwe kansen

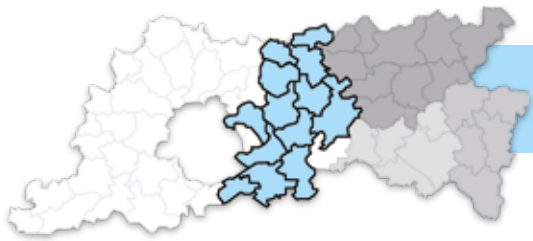
■ Eind 2021 kon 41 ha extra natuurontwikkelingsgebied verworven worden in de Hagelandse Vallei (dank aan Jan Wijckmans) waaronder iconisch blauwgrasland anno jaren '80 met alles erop en eraan. Kansen om dit terug te herstellen. Hieronder massaal bloeiende blauwe knoop als indicatorsoort. Foto Pieter-Jan Alles

■ In de jaren '80 stond de kleine valeriaan nog in dit perceel. Hopelijk staat hij er nog en kan terug uitbreiden dankzij het Life project. Foto Bert Derveaux

voor natuurontwikkeling. Ook in Vorsdonkbroek (Gelrode/Aarschot) konden in 2025 mooie uitbreidingen gerealiseerd worden. In het Vierkensbroek (Scherpenheuvel-Zichem) in de Demervallei is in het kader van de zgn. Blue-deal dit najaar weer hard gewerkt aan het herstel van natte natuur en ontwikkelingsmogelijkheden voor veen als water- en koolstofreservoir.

Succesvolle bushcraftdagen Natuurpunt Leuven

Sinds de Natuur.hoeve in Wijgmaal dienst doet als uitvalsbasis voor het verkennen van Wijgmaalbroek organiseerde Natuurpunt Leuven er tal van activiteiten. Zo passeerden o.a. al een cursus Natuurverkenner, een zeer geslaagde Erfgoeddag en een dito Nacht van de Vleermuis.

Het absolute schot in de roos blijken de vele bushcraftdagen en -namiddagen die er massaal bijgewoond worden. Bushcraft is de kunst van het (over)leven in en met de natuur. Het bestaat uit een breed pallet van

natuurvaardigheden met respect voor de natuur en vormt een brug tussen gebruiken van natuurvolkeren en onze voorouders met de hedendaagse maatschappij.

Het valt op dat kinderen én volwassenen duidelijk nood hebben aan bezig zijn buiten. Volwassenen geven aan dat het heel erg ontspannend is, zelfs

zen, om met de handen te werken in de buitenlucht. Iets oudere kinderen, die nu en dan moeilijk weg te krijgen zijn van beeldschermen, zijn gefascineerd door het werken met messen en zagen. Daarbij krijgen zij professionele begeleiding en instructies over hoe ze veilig met het gereedschap om moeten gaan.

De belangstelling is in ieder geval zeer groot: de buschcraftactiviteiten raken altijd lang op voorhand volgeboekt. De Natuur.hoeve is er dan ook een ideale plek

voor, waar de nodige faciliteiten zoals water, opslagruimte voor materialen en een vaste vuurplaats voorhanden zijn.

Wijgmaalbroek en de hoeve bieden tal van mogelijkheden: vuur maken, leren werken met messen, bijlen en zagen, koken op het vuur met ingrediënten uit de natuur, avonturenstokken, wilgenhekken, shelters en opvouwbare boomzagen maken,...

Een brede groep werkt aan de oprichting van een vaste bushcraftwerking voor de bredere regio. Bedoeling is dat dit team verschillende bushcraftmomenten per jaar organiseert, waarbij telkens een project voor volwassenen en een voor kinderen voorzien wordt en beide groepen samen afsluiten met een vuur (en daarop iets lekkers bakken).

Personen die zich geroepen voelen om de bushcraftwerking mee vorm te geven zijn meer dan welkom! Laat het weten via leuven@natuurpunt.be.

Wordt zeker vervolgd...

Dijle en Voer, levend door Leuven

Zondag 1 maart 2026

Net als voor Bertem is het ontstaan en de geschiedenis van Leuven onlosmakelijk verbonden met de Dijle en de Voer die er dwars doorheen stromen. De Dijle vormt nu een blauwgroene ader doorheen de stad en brengt heel wat natuur tot in Leuven. Deze rivier is ook belangrijk als migratieroute tussen de gebieden ten zuiden en ten noorden van de stad. De Voer daarentegen stroomt nu in Leuven grotendeels ondergronds waardoor velen zich niet bewust zijn van haar bestaan. Gelukkig werd ze ondertussen op sommige plaatsen terug opengelegd.

Op deze wandeling leggen we samen met Stefaan Sys (Natuurpunt Leuven) de focus op de natuur langsheen de Dijle en de Voer in het zuidelijke gedeelte van Leuven, en krijgen we regelmatig ook wat geschiedenis erbij.

Afspraak: zondag 1 maart 2026 van 10u00 tot 12u30, aan de Spuyse Sport Bistro, Tervuursevest 101, Heverlee (Leuven). Hier eindigt ook de wandeling.

De wandeling is gratis, maar toch graag inschrijven (QR):

Lentewandeling: Natuur en erfgoed in de Molenbeekvallei

In het kader van 200 jaar Veltem-Beisem,
zondag 29 maart 2026

Beleef de lente!

Zoals elk jaar trapt de kruidlaag bij de eerste zonnestralen de lente in gang. De eerste voorjaarsbloeiërs steken hun kop op, maar ook de lucht wordt gevuld met de mooiste melodieën van de vogels. Naast planten en vogels, kan je ook heel wat insecten zien ontwaken.

Tevens zal men tijdens de wandeling, in het kader van 200 jaar Veltem-Beisem, aandacht schenken aan natuur en aan erfgoed in de Molenbeekvallei.

Trek je laarzen of stevige wandelschoenen aan en kom mee genieten van deze lentekleuren en melodisch gezang tijdens de lentewandeling in de Molenbeekvallei.

■ **Natuur en erfgoed: een onafscheidelijk duo dat we moeten koesteren. Foto Natuurpunt Herent**

Afspraak: zondag 29 maart 2026, start om 14u30, parking Kerkje, Kerkstraat, Veltem-Beisem

Wandeling gratis voor iedereen.

Word Natuur.ambassadeur in de Groene Vallei

MAART
TOT JULI
2026

Regionale Vereniging Natuur en Landschap
Natuurpunt Oost-Brabant

Ontdek de Natuurambassadeur cursus

Je gaat regelmatig op wandel in één van de beheerde natuurgebieden en wil graag ook op vraag van andere wandelaars wat meer uitleg geven over het beheer en het werk van Natuurpunt in het gebied.

START CURSUS

De lessen:

- Les 1: donderdag 12 maart: Natuurpunt als vereniging, de rol van de afdeling en de totstandkoming van reservaten. Overzicht van de beheerde natuurgebieden in het werkingsgebied.
- Les 2: donderdag 19 maart: Hoe komt een beheerplan tot stand? Hoe wordt het beheer georganiseerd? De rol van de vrijwilligers-reservatenteams en de keuze voor bepaalde beheervormen. Wat zijn natuurdoelen en natuurstreefbeelden?
- Les 3: donderdag 26 maart: Hoe communiceer je en hoe ga je om met het publiek? Openstelling en toegankelijkheidsregeling.

De excursies gaan in regel door op de zondagvoormiddag in de periode april – juli.

LESLOCATIE

Bezoekerscentrum Groene Vallei
Lelieboomgaardenstraat 60,
3071, Erps-Kwerps

PROGRAMMA

<https://www.natuurpunt.be/nieuws/initiatiecursus-natuurambassadeurs>

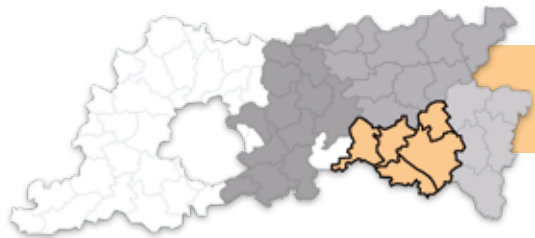
INSCHRIJVEN VIA

Inschrijven kan door storting van € 30 op rekeningnummer BE82 0010 7622 1868 van NPOB te Leuven én een bericht naar npob@natuurpunt.be.

MEER INFO

Patrick Luyten
Patrick.luyten@telenet.be

Bosuitbreiding in Velpe-Mene: doe mee

Het beste moment om bomen te planten was 20 jaar geleden en het tweede beste moment is vandaag.

Twintig ha nieuwe bossen voor de streek: dat staat op het uitvoeringsprogramma van Natuurpunt Velpe Mene. Naast open natuurstreefbeeld en bos en nieuwe bossen mee opgenomen in de doelstellingen van de nieuwe landschapsvisie. Het plan is opgesteld en de vergunningen liggen er voor de realisatie van bossen aansluitend bij de bestaande bossen of bij oude holle wegen. Dat geldt voor extra bos bij de Zegelberg, Willebringenbos, Aardgat, Molensteen, Hazenberg en stroken in Mene-Jordaan.

In dit nummer kondigen we twee publieksacties aan: geïnteresseerden zijn uitgenodigd om mee te planten. Zo realiseren we dit voorjaar de bosuitbreiding binnen Velpe-Mene.

Van bomen en bos

Nu ja, 'bossen' aanplanten, we planten 'bomen' maar een echt bos met zijn gemeenschap van planten, dieren, schimmels en micro-organismen en zijn gelaagdheid krijg je pas heel veel later. Door bomen aan te planten aansluitend bij bestaande bossen, zal de bosvorming vlugger gaan en creëren we een betere buffer voor de bestaande bossen. Twee vliegen in één klap. Het aanplanten zal gebeuren in combinatie met spontane processen: de spontane kieming van zaailingen en pionierbomen die voorbereiden op een bosbodem. Dat alles neemt veel tijd in beslag, maar zoals het Chinese spreekwoord zegt: *het beste moment om bomen te planten was 20 jaar geleden, het tweede beste moment is vandaag.*

■ **Moordenaarsweg in Opvelp: een diepe beboste holle weg wordt nu versterkt met 1,2 ha bijkomend bos op de schouders.**
Foto NP Velpe-Mene

De locaties waar we dit voorjaar tijdens deze publieksactiviteiten werk van gaan maken zijn de Zegelberg (2,5 ha) in Kumtich/Oorbeek en aan de Moordenaarsweg/Hazenberg (1,12 ha) in Opvelp. Daarnaast wordt er ook aangeplant aangrenzend aan het Willebringenbos te Willebringen en is er spontane bosontwikkeling elders. In totaal gaat het dit voorjaar om maar liefst 7,2 ha extra bos;

Bosuitbreiding Hazenberg in Opvelp op vrijdag 20 februari 2026

Het complex Hazenberg-Velpevallei-Molensteen in Opvelp (Bierbeek) is recent uitgebreid van 8 ha tot 19 ha en wordt in 2026 uitgebreid tot 22 ha.

Dit gebied is een verzameling van droge graslanden die ontwikkeld worden tot wastines (begrasde graslanden met veel bosschages en struweel), nieuwe bospercelen aansluitend bij de bestaande bossen, soortenrijke droge en natte graslanden, holle wegen en ook een reeks natuurakkers die zeer in trek zijn bij de akkervogels zoals o.m. de geelgors. Op 24 december zijn de natuurakkers ingezaaid met onbehandeld wintergraan van oude

■ **Vrijwilligers worden uitgenodigd om mee te komen planten.**
Foto Marc Op de Weerd

■ **Structuurrijk landschap met holle wegen, mozaïek van bosschages, landschapselementen en natuur.graslanden vormen het leefgebied voor de das in de omgeving van de Hazenberg (Opvelp). Foto Rik Convents**

variëteiten, wat een leefgebied moet vormen voor de zeer bedreigde akkerfauna en -flora.

Langs de sterk verbrede schouders van de Moordenaarseweg wordt een nieuw bos aangeplant van niet minder dan 1,12 ha. Dat doen we te samen met het bedrijf Toyota Boshoku. Dit nieuw aangeplante perceel zal de andere beboste percelen en taluds verbinden, zodat er één continue bosband ontstaat van de flanken van de Perrestraat en Rimmelenbos tot de nieuw beboste percelen aan de Hoegaardsesteenweg. Dit gebied is het leefgebied van de das met meerdere bewoonde burchten.

Later wordt ook 'Molensteenbos', het zeer fraaie voorjaarsbos met massaal bosanemoon, gele dove netel, arondskelk, salomonszegel en eenbes, langs de schouders van de holle weg uitgebreid tot een meer robuust geheel.

Afspraak: vrijdag 20 februari 2026 vanaf 13u30, Hoegaardsesteenweg begin Moordenaarseweg, Opvelp. Moordenaarseweg inslaan, 100 m op linkerkant
Contact: hugo.abts@gmail.com, 0476 77 70 37
Praktisch: laarzen en werkhandschoenen aangeraden. Wij zorgen voor spijs en drank.

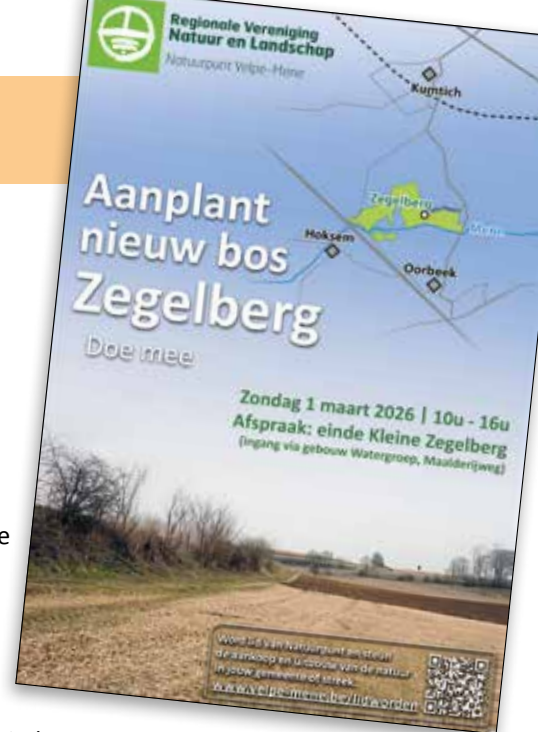
Kom mee bos aanplanten: zondag 1 maart in het nieuwe natuur.gebied Zegelberg op de grens van Kumtich en Oorbeek (Tienen).

Het natuur.gebied Zegelberg-Wijtbroek maakt deel uit van de Menevallei tussen Hoegaarden en Tienen. Het is een totaal nieuw natuurproject dat na de recente uitbreiding een oppervlakte van bijna 21 ha beslaat. Zegelberg-Wijtbroek is een zeer divers gebied. Je vindt er enerzijds bestaande natuurkernen met kalkmoeras en percelen met ijzerhoudende kwel en bos, en anderzijds een groot natuurontwikkelingsgebied waar op de hellende flanken deels soortenrijke graslanden en deels nieuw bos wordt ontwikkeld. Er is ook een natuurkertje voorzien. Zegelberg is nu reeds een belangrijk gebied maar wordt na de natuurontwikkeling een topgebied zoals we nu kennen in bv. Rosdel, met soorten als levendbarende hagedis, das, geelgors en roodborsttapuit en planten als holpijp, bokkenorchis en hondskruid.

Op zondag 1 maart gaan we aan de slag om 2,5 ha extra bos aan te planten aansluitend bij het bestaande oude Zegelbergbos. Om de 5000 nieuwe bomen in de grond te krijgen, zoeken we veel helpende handen. Plantgaten worden op voorhand gemaakt zodat het planten snel vooruit kan gaan. Een feestelijke inhuldiging van het nieuwe bos (in ontwikkeling) kan niet ontbreken.

Deze activiteit kadert in het jubileum jaar 30 jaar natuurgebied Mene-Jordaan.

Afspraak: zondag 1 maart, 10u00 - 16u00, einde Kleine Zegelweg. Ingang via Maalderijweg (ter hoogte van waterstation Watergroep). Kleine Zegelweg is een zijweg van Maalderijweg.
Praktisch: laarzen of stevig schoeisel en werkhandschoenen zijn aangeraden, wij zorgen voor spijs en drank.

Lenteconcert 7 maart 2026, Sint-Annakerk, Roosbeek

Natuurpunt Velpe-Mene, kern Boutersem stelt voor:

- **Capella Beatae Mariae ad Lacum**, O.L.V.-ten-Poel, Tienen
- **De Corde**, vocaal ensemble, Leuven

Waar en wanneer: 7 maart 2026, 20u00, Sint-Annakerk in Roosbeek (Boutersem)

Kaarten: www.velpe-mene.be/roosbeekconcert-2026 of QR-code

Inkom: Kassa: € 12 | VVK: € 10 | Gratis: -12 j.

Info: natuurpuntboutersem@gmail.com

Hagelands Ontbijt, Bunsbeek, zondag 19 april 2026

Het Hagelands Ontbijt – je kan spreken van een heus ontbijtbuffet – van de afdeling Velpe-Mene, kern Glabbeek wordt stilaan een klassieker.

Ontbijt doorlopend vanaf 8u00 uur tot 12u00.

Het uitgebreide ontbijtbuffet is samengesteld uit o.a. lokale producten en typisch Hagelandse gerechten.

De opbrengst gaat integraal naar het reservatenfonds Velpe-Mene project 3997, waar ook de restfinanciering van aankopen in de Paddepoel mee wordt afbetaald.

Na je ontbijt kan je mee op 2 wandelingen door onze Natuurgebieden. Beide starten om 10u00:

- **Valleiwandeling (5 km):** We nemen je mee naar de Paddepoel, op zoek naar soorten als roodborsttapuit, geelgors, rietgors, havik maar vooral naar de wulp. Deze steltloper is zonder twijfel het uithangbord van de Velpevallei. We gaan niet alleen op zoek naar de vogels, maar we zien ook hoe we hier met Natuurpunt werken aan het herstel van de hydrologie van het gebied met de voordelen voor heel wat soorten.
- **Landschapswandeling (11 km):** We nemen je mee door de Paddepoel én de Rozendaalbeekvallei. Je maakt kennis met de eerder brede, open Paddepoel aan de Velpe, maar je wandelt ook door een landschapspark met veel reliëf, de Rozendaalbeekvallei in Vissenaken.

■ Landschapswandeling. Foto: Luc Nagels

Wanneer: zondag 19 april 2026 om 8u00 tot 12u00
Wandelingen tot 13u00 met nog kans om iets te drinken in het PC.

Afspraak: PC de Krinus, Bunsbeekdorp 6, Bunsbeek
Deelnameprijs ontbijt: volwassenen: € 21,00, kinderen: € 12,00

Deelnameprijs wandelingen: gratis voor leden, € 5,00 voor niet-leden

Inschrijven: online inschrijven noodzakelijk en mogelijk tot vrijdag 17 april 2026 om 16u00

Meer info en inschrijven: www.velpe-mene.be/glabbeek/ontbijt

Tip: laarzen aanbevolen bij flink regenweer, anders voldoen stevige schoenen

Organisatie: afdeling Velpe-Mene, kern Glabbeek i.s.m. Regionale Vereniging Natuurpunt en Landschap

Info: Peter Collaerts,
0477 37 04 50, peter.collaerts@scarlet.be

■ Hagelands Ontbijt tvv de aankoop van natuurgebieden. Foto: Luc Nagels

Orchideeënwandeling Snoekengracht, zondag 3 mei 2026, Boutersem

Activiteit met de langste traditie!

Een traditie ontstaan om de mensen attent te maken op de ongelooflijke natuurwaarde en bloemenpracht – met als uithangbord de duizenden orchideeën – die er op het centrale hooiland te vinden zijn.

Na meer dan 50 jaar beheer is de Snoekengracht uitgegroeid tot zoveel meer dan enkel het verhaal van de brede orchissen. 2 ha natuur werd 60 ha en het natuurgebied is gekend over heel Vlaanderen als een voorbeeld van wat natuurbeheer kan bewerkstelligen.

■ **Kom je mee orchideeën kijken in de Snoekengracht op 3 mei?**
Foto: Paul Van Nuffel

Onze gidsen nemen jullie dan ook graag mee op een tocht doorheen het gebied en de geschiedenis.

De wandelingen vertrekken aan de ingang aan de Stationsstraat, tegenover Magazijn De Snoek, aan het station van Vertrijk. Je kan kiezen uit de kortere – traditionele – orchideeënwandeling van 2 km of uit de wat langere landschapswandeling van 5,5 km die ook de nieuwe percelen en de natuurinrichting in het kader van Waterlandschap Velpevallei bezoekt.

De gegidste tochten vertrekken om 14u00 en om 14u30. Op beide tijdstippen kan je kiezen uit de korte of lange wandeling.

Na de wandeling kan je uiteraard nog even blijven hangen voor een babbel met een goed glas voor de neus.

Afspraak: zondag 3 mei 2026 vertrek om 14u00 en om 14u30 aan het Magazijn De Snoek, Stationsstraat 59, Vertrijk.

Deelnameprijs: vooraf inschrijven is niet nodig en de activiteit is gratis, maar een vrije bijdrage voor meer en betere natuur wordt gewaardeerd.

Meebrengen: een goed paar wandelschoenen of laarzen zijn aangewezen. Al naargelang de omstandigheden kan het gebied bijzonder nat zijn.

Organisatie: afdeling Velpe-Mene, kern Boutersem i.s.m. Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Info: Theo Mardulier, natuurlandpuntboutersem@gmail.com

Uitreiking Gouden Gorzen 2026

Naar jaarlijkse gewoonte werden tijdens de ledenvergadering van Natuurpunt Velpe-Mene op zaterdag 10 januari in de kerk van Oorbeek de Gouden gorzen uitgereikt.

Twee natuur.ambassadeurs, Dirk Laurent en Jelle Vleugels viel deze eer te beurt. 2025 was immers het jaar waarin een

succesvol proces doorlopen werd: de vorming van natuur.ambassadeurs die ter plekke het verhaal van het gebied vertellen. We kozen een senior en een jongere uit. Dirk Laurent is een type voorbeeld van een natuur.ambassadeur, aanwezig op het veld en in de weekploeg van de Paddepoel. Hij is ook een belangrijke mede-bezieler van initiatieven zoals de geslaagde Velpe-Mene trail. Op een niet alledaagse manier laat de trail mensen zien wat Natuurpunt voor het landschap betekent en laat hen tegelijkertijd bijdragen aan het Natuurfonds voor de aankoop van de gebieden.

Jelle Vleugels laat zien dat natuur ook nog jonge mensen kan begeisteren. En hoe! Jelle vind je overal en altijd in de verschillende gebieden binnen de afdeling en telkens vindt hij een bijzonder insect of ander soortje dat anderen nog niet gezien hebben. Bij de insectenzomer 2025 was Jelle de kampioen van het aantal ingebrachte soorten en waarnemingen.

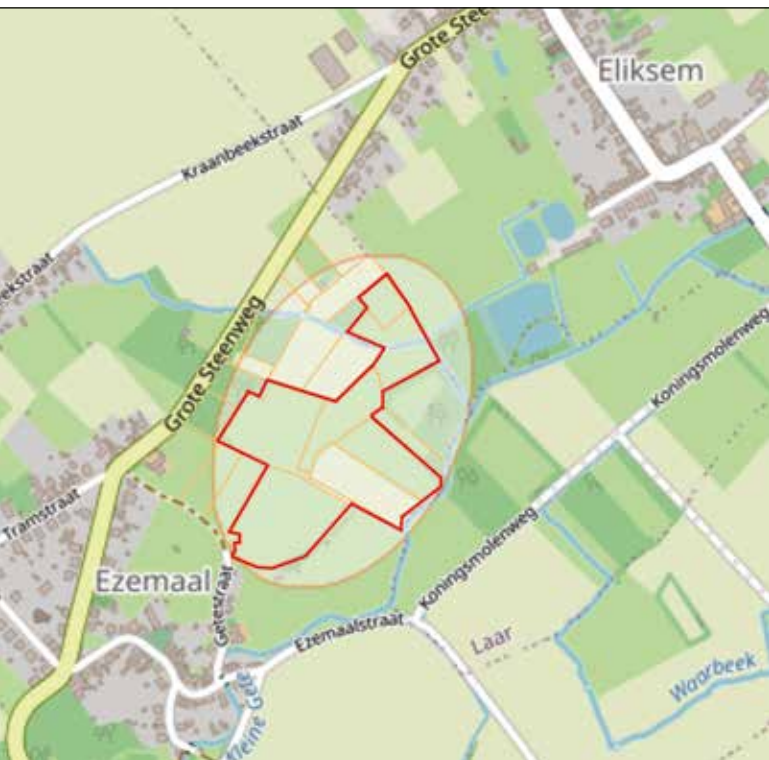
■ **Uitreiking Gouden Gorzen 2026**
aan Dirk Laurent en Jelle Vleugels

Hooiland Natuurpunt in Ezemaal

Tekst en foto's: Jules Robijns

In de vallei van de Kleine Gete tussen Ezemaal en Eliksem ligt een hooiland van ongeveer 6,5 ha door Natuurpunt verworven bij drie aankopen (2015, 2020 en 2023). Het gebied bestaat uit een hele reeks kadasterpercelen en vormt een veelhoekig aaneengesloten geheel.

■ Nieuw reservaatproject Kleine Getevallei-Ezemaal, het hooiland zomer 2025.

Landschappelijk oogt het gebied heel mooi: oude weilanden met ontwateringsgrachten, hier en daar een hoge populier, boswilgen, wat doornstruiken, rietkragen, een moerasruigte,...

De bodem bestaat uit zware, alluviale leem, ooit afgezet door de Kleine Gete bij hoge waterstand. In de komgrond ligt onder deze leem oud veen. Waar het weiland aan de Gete grenst (linkeroever),

■ Natuurbegrazing als beheermaatregel, reservaatproject Kleine Gete-Ezemaal, november 2025.

■ **Wilde bertram duidt op hoge natuurpotentie om de graslanden te laten ontwikkelen tot soortenrijk hooiland.**

heeft de rivier bij overstromingen in een ver verleden een oeverwal gevormd. Deze oeverwal is veel droger en rijker aan zand dan de verder van de rivier gelegen natte komgrond.

De Kleine Gete werd niet rechtgetrokken maar vanaf 1960 voortdurend uitgediept voor een snellere afvoer van water. Bij hevige regenval stroomt het water nu via de rechteroever in het Broek, zodat het hooiland op de hoger gelegen linkeroever gespaard blijft van vervuild rivierwater.

De twee beken die door het gebied stromen, zijn zwaar vervuild met huishoudelijk afvalwater, wat een smet is op dit mooie ecosysteem. Volgens de laatste plannen van de VMM zou het afvalwater in 2027 afgekoppeld worden van de beken en afgevoerd worden naar het waterzuiveringsstation van Eliksem.

■ **Kleine Getevallei, Ezemaal: de nieuwe poel, 24 december 2025.**

In 2024 werden de draineringsgrachten op drie plaatsen uitgediept en verbreed. De uitgegraven grond werd stroomafwaarts in de beek gestort zodat kleine poelen gevormd werden en het water veel minder snel naar de rivier afgevoerd werd. Het grondwaterpeil steeg in het weiland en amfibieën maakten onmiddellijk gebruik van de nieuw gevormde poelen.

Het grootste deel van het gebied is al honderden jaren in gebruik als weiland of hooiland, vaak met een vrij extensief gebruik. Voor het huidig beheer doen we beroep op een landbouwer die eind juli het gras hooit. In de herfst/winter is er nabeweiding met schapen zodat het grasland kort de lente in kan gaan. We hopen met dit beheer vrij snel opnieuw een soortenrijk grasland te bekomen, rijk aan insecten.

De rietkragen langs de beken en draineringsgrachten zijn voldoende groot om rietgors en kleine karekiet te huisvesten. Bosrietzanger zingt en broedt er al. Roodborsttapuit is een te verwachten bewoner van het structuurrijke weiland.

Het gebied heeft een hoge potentie. Een voorbeeld daarvan is de aanwezigheid van wilde bertram. Met een goed beheer zal de vegetatie daardoor op korte termijn kunnen ontwikkelen tot een zeer bloemenrijk hooiland.

■ **Kleine Getevallei, Ezemaal: het hooiland met rietkraag, zomer 2025.**

Academie Natuur en Landschap

Op pad met beheerteams

Velpe-Mene visiedagen 2026

5 donderdagavonden
van 23 april tot donderdag 4 juni

De reservatenwerkgroep Velpe-Mene en Academie Natuur en Landschap van de Regionale Vereniging Natuur en Landschap zetten hun beproefde recept verder rond kennisuitwisseling en verhoging van de betrokkenheid rond de natuurgebieden en hun beheer. Op de visiedagen 2026 trekken we het veld in samen met experts, gebiedskenners, beheerteams en vrijwilligers. Zo komen er in 2026 zowel jonge als oude bossen op ons pad, uitgevoerde inrichtingswerken en geplande uitvoeringsprojecten en droge schraalgraslanden.

Iedereen die mee wil denken over natuurbeheer en landschapvisie is welkom.

1

Donderdag 23 april
Bossen van de Zeyp rond de Vossel, Glabbeek

Natuurgebied De Zeyp ligt op de rand van Tielt-Winge, Lubbeek en Glabbeek en op de waterscheidingslijn tussen Winge en Velpe. De bronnen snijden zich hier steeds dieper in het landschap in rond verschillende zijpen. Naast graslanden vind je er diverse bossen, gaande van rijke voorjaarsbossen tot zure bossen en beekbegeleidende bossen. Het gebied herbergt een grote populatie van levendbarende hagedis en hazelworm. Daarenboven is in Spikdoorn (Meensel) een heideterrein hersteld met voor de streek unieke soorten.

Op de visiedag lopen we diagonaal door het gebied en kruisen we verschillende habitats, gaande van het L-perceel (oude abdijvijvers) tot aan de bossen en schrale graslanden aan "Fille".

Afspraak: donderdag 23 april, 19u30,
Heirbaan (hoek met Doelaagstraat), Glabbeek

Contact: Robin Guelinckx, 0476 53 05 37,
robin.guelinckx@inbo.be

1

2

Donderdag 7 mei
Bebossing Boekhoutbos 2 jaar later, Lubbeek

Tot begin jaren '90 was het Boekhoutbos bekend als het groot stort van Meensel. Via Interleuven kwamen heel wat gemeenten er hun huisvuil storten. Al van in de jaren '80 was de Regionale Vereniging Natuur en Landschap bezig met de bossen rond de Vossel. Rond Tafelbos was er discussie met de jagers en Boekhoutbos was één van de grote milieudossiers.

Enkele jaren geleden startte Natuurpunt Lubbeek een gemeentegrensoverschrijdend natuurproject rond het Tafelbos en het Boekhoutbos met als doel bosversterking en bescherming van de resterende oude bossen.

In de loop van de jaren werden er actief percelen verworven langs en in de omgeving van de oude boskernen om ze te bebossen. De afgelopen 5 jaar is niet minder dan 20 ha bosuitbreiding gerealiseerd of staat klaar om te beplanten. Zo ook op het Bergveld, een heuvel tussen Tafelbos en Boekhoutbos. Dat was jarenlang een maïsacker maar de zeer heterogene bodem met klei en keikoppen maakte het niet tot de meest geschikte landbouwgrond. Twee jaar geleden is Natuurpunt Lubbeek gestart met de bebossing van het Bergveld. Op pad met het beheerteam willen we bekijken wat de sterktes van het gebied zijn en hoe een geslaagde bosuitbreiding gerealiseerd kan worden.

Afspraak: donderdag 7 mei 19u30,
Kerkstraat Meensel (Tielt-Winge)

Contact: Benny L'Homme, 0486 02 06 27,
natuurpuntlubbeek@outlook.com

2

3**Donderdag 21 mei
Grote Getevallei, Hoegaarden**

De Grote Getevallei heeft een groot stroomgebied waarvan ongeveer de helft in Wallonië ligt. In Hoegaarden steekt de Grote Gete de gewestgrens over. Met de enorme hoogwaterpieken van juli 2021 was het duidelijk voor welke uitdagingen we staan met de klimaatsverandering. De kern van de waterbom ging ons voorbij, toch was de Grote Gete de motor van veel wateroverlast in Gete- en Demerbekken.

In het project 'Ruimte voor Water' in de Getevallei probeert de VMM wateroverlast te voorkomen. Maar wat met de natuur? Wordt de natuur ondergeschikt aan waterberging? Welke plannen liggen er op tafel en welke impact hebben die op de natuurgebieden langs de Gete.

Afspraak: donderdag 21 mei 19u30,
Rommersom (aan brug E40) te Hoegaarden

Contact: Raf Nilis, 0493 09 76 58, nilisraf@gmail.com

5**5****Donderdag 4 juni
Droge schraalgraslanden in Rosdel, Hoegaarden**

25 jaar geleden stonden er nog suikerbieten, graan en mais op de zeer erosiegevoelige en sterk hellende, stenige flanken van de Schoorbroekbeek. Wachtbekken na wachtbekken zou de wateroverlast in goede banen moeten leiden. Tot de lokale kern van Natuur en Landschap zijn hakken in het zand zette tegen de ruilverkaveling Hoegaarden waar initieel geen ruimte voor natuurontwikkeling voorzien was. Zo kwam Rosdel tot stand dat uitgroeide tot één van de eerste natuurontwikkelingsgebieden binnen de ruilverkavelingen in Vlaanderen.

Nu 25 jaar later mogen de resultaten gezien worden: herstel van soorten- en structuurrijke hellinggraslanden, struweelrijke graften en bosversterking. De graslanden zijn ondertussen zeer bloemenrijk en herbergen naast diverse orchideeën ook talrijke wilde bijen, vlinders en dassen. Rosdel is niet zonder reden uitgeroepen tot één van de 5 bijenreservaten in Vlaanderen.

Het natuurgebied Rosdel is rijk aan een heleboel toponiemen zoals Beukendal, Meiveld, Blinde Ezel, Aalst, Preekstoel, Schoor, Katerspoel en Huttenveld... Wie Rosdel beter wil leren kennen of begrijpen, is er best bij op de terreinverkenning.

Afspraak: donderdag 4 juni om 19u30,
Kauwbergbroek, Nerm te Hoegaarden midden in het Rosdel.

Contact: Hugo Abts, 0476 77 70 37,
hugo.abts@gmail.com

3**4****Donderdag 28 mei
Inrichting Grote Vondelbeek, Boutersem**

De Grote Vondelbeek is één van de kleine zijlopen van de Velpse. Ter hoogte van de Snoekengracht snijdt de Grote Vondelbeek zich diep in het plateau van Koutenveld in. Doorheen de jaren is de Vondelbeek steeds dieper en dieper in het landschap komen te liggen. Hierdoor is er sterke verdroging ontstaan. Naast de verdroging zijn ook de oude koolstofbanken – onder de vorm van veen – droog komen te vallen. Hierdoor veraarde het veen.

Veararding van veen zet niet alleen koolstof vrij maar maakt ook veel voedingsstoffen beschikbaar waardoor de elzenbroekbossen veranderden in een bramenbos.

In het kader van het *Waterlandschapsproject 2.0* proberen we dit terug om te keren. De Grote Vondelbeek zal worden verontdiept, voorzien van 'leaky dams', drainage wordt ontmanteld, moerassen worden hersteld. Op deze visiedag gaan we de eerste inrichtingswerken samen bekijken.

Afspraak: donderdag 28 mei om 19u30,
Roosbeeksestraat te Vertrijk (opgepast, straat inrijden langs de kant van kerk, verderop is er een tractorsluis)

Contact: Pieter Vanormelingen, 0499 51 92 51,
pieter.vanormelingen@natuurpunt.be

4

Ontdek onwaarschijnlijk mooi valleilandschap 30 jaar natuurherstel in Mene-Jordaan

■ Mene-Jordaan, kalkmoeras. Foto Paul Van Nuffel

Vier mee 30 jaar Mene-Jordaan op zondag 12 april

Kasteel van Meldert
Waversesteenweg 1, Meldert-Hoegaarden

Geleide wandelingen

vertrek 13u35 en 14u15. Afstand 9 km (inkorting mogelijk tot 6 km)

Vrije wandeling

vertrek vanaf 13u30 op éénmalig aangeduid lustrumcircuit met landschapspost